Sakala

Asutanud C. R. Jakobson 1878

Teisipäev, 14. jaanuar 2014 Nr 8 Viljandi maakonna päevaleht sakala.ajaleht.ee Hind 0,90 €

Oht tuleb kiiresti kõrvaldada ja kui hoone omanik seda ei tee, peab linn või vald viivitamata ohjad enda kätte haarama.

Sakala juhtkiri

Ilm pole spordipoode soosinud

Läinud neljapäeval uskusid Viljandi spordipoodide müüjad küll lume tulekusse, kuid müüginumbrite koha pealt nad kuigi optimistlikud ei olnud.

LK 7

Eestis on viis lihaveisekasvatajate klubi

Et Eesti lihaveisekasvatajate seltsi liikmeskond on aina paisunud, hakati möödunud aastal asutama eri tõugude klubisid. Praegu on igas klubis umbes sama palju liikmeid, kui oli algusaastatel seltsis kokku.

LK 8

Me kurdame, et rahvas põgeneb provintsist, kuid tinglikult kehtib sama linnajuhtide kohta, kes Toompeale soojemale kohale siirduvad.

URMAS SUIK, linnakodanik

LK 2

Kõdumaja korsten sadas tänavale

VARING

Möödunud neljapäeva öösel pudenes Viljandis Jakobsoni tänaval tühjana seisva maja korsten tänavale. Õnneks ükski jalakäija kivirahe alla ei sattunud.

Naabruskonnas elavad inimesed olid juba ammu enne seda varingut raekotta muretsevaid kirju saatnud. Linnavalitsuse majandusameti juhataja Reevo Maidla sõnul on kõnealuse kinnistu kohta ettekirjutus tehtud, kuid asjaajamise muudab keeruliseks kinnistu arvukas omanikering. Eksperdi hinnangul on kesklinnas selliseid varisemisohuga korstnaid veelgi.

LK 3

Katkisest aknast ja telliskividest mõne meetri kaugusel olevad mänguasjad kuuluvad väiksele poisile, kes eile pärastlõunal lagunenud maja hoovis askeldas.

MARKO SAARM

MÄLUPULGAL ON SÜNNIPÄEV!
Jaanuaris kõik mälupulgad 30% soodsamad
TT Tarkvara
Lossi 20, tel 433 0070
www.tttarkvara.ee
tt tarkvara

ILM

-6°

Täna puhub muutliku suunaga tuul kiirusega 2–5 meetrit sekundis. Külma on 4–6 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 8.55 ja loojub kell 15.59.

ISSN 1406-4014

Parimad töökindad saad TAMREX ist!

TAMREX WinterPRO 9000 talvekindad
art 44-385
HIND 25.- €
Sooja Thinsulate voodriga mugavad ja täielikult veekindlad kvaliteetkindad sobivad ideaalselt üldtöödeks külmades tingimustes või vabal ajal kandmiseks ja sportimiseks.

TAMREX WinterPRO 6000 talvised *soft*kindad kitsenahast
art 44-383
-15%
SOODUSHIND 13.18 €
TAVAHIND 15.50 €
Õhukesed ja eriti mugavad töökindad talvise polüestervoodriga. Väga vastupidav pehme kitsenahk ja nailonist käeselg tagavad suurepärase mugavuse. Hea puutetundlikkus ja nägus disain. Suurepärased kindad ka vabal ajal kandmiseks.

Soojad ja paksud tekstiilkindad art 44-333 2.90 €
Lateksvahuga soojad töökindad art 44-328 3.90 €
Seanahast pehmed talvised töökindad art 44-3001 4.50 €
Kitsenahast talvised *soft*kindad art 44-302 6.50 €
Kitsenahast pehmed talvised töökindad art 44-301 5.50 €
Loomanahast *Hi-Vis* talvised töökindad art 44-409 8.- €
LAPLAND valged kitsenahast talvekindad art 44-389 17.50 €

IGA TÖÖ JAOKS LEIDUVAD SOBIVAD KINDAD – MEIE AITAME SUL VALIDA

TAMREX WinterPRO 9000 talvekindad
art 44-384
HIND 19.90 €
Sooja Thinsulate voodriga mugavad kvaliteetkindad sobivad suurepäraselt üldtöödeks külmades tingimustes või vabal ajal kandmiseks ja sportimiseks.

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 28.02.2014 või kuni kaupa jätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VILJANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÕRU Piiri 2 | VALGA Vabaduse 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Oht ülevalt

On puhas õnn, et Viljandis Jakobsoni tänaval asuva majalobudiku korsten pudenes laiali hetkel, mil selle all polnud kedagi, kes oleks tellistega pähe saanud. Mõte sellest, milliste tagajärgedega oleks too lugu võinud halbade asjaolude kokkulangemise korral lõppeda, tekitab judinaid.

Väga halvasti oleks võinud minna ka oktoobris Laidoneri platsi ääres, kus kunagise kultuurikooli tühja hoone viimase korruse aken kõige täiega otse tänavale prantsatas. Õnneks ei juhtunud ka tol korral midagi väga hullu, ehkki üks autojuht sõitis teele sadanud aknast õhtupimeduses üle. Võinuks aga minna palju kehvemini.

Lisaks sellele, et keegi ei saanud viga, ühendab neid kaht näidet asjaolu, et mõlemal inimeste elu ja tervist ohustaval hoonel pole omanikku, kes midagi kiiresti ette võtaks. Säärased sarad on pahatihti lootusetud pankrotipesad või muidu keerulise käekäiguga.

Oht tuleb kiiresti kõrvaldada ja kui hoone omanik seda ei tee, peab linn või vald viivitamata ohjad enda kätte haarama.

Ainus, kes saab niisugustel juhtudel toimuvasse sekkuda, on omavalitsus. Nii telliski Viljandi linn endise kultuurikooli hoonesse oma kulu ja kirjadega töömehed, kes hädapärast remonti tegid, ning tänases lehes lubab majandusameti juhataja, et ka Jakobsoni tänava maja korstnakivid koristatakse kiiresti ära.

Kindlasti peavad omavalitsused niisugustel puhkudel vaeva nägema aga ka selle nimel, et õnnetust ei juhtuks. Oht tuleb kiiresti kõrvaldada ja kui hoone omanik seda ei tee, peab linn või vald viivitamata ohjad enda kätte haarama, tegutsema ning arve tagantjärele esitama.

Senine kogemus ei luba arvata, et Viljandis oleks niisugustel puhkudel piisavalt operatiivselt ja otsustavalt käitutud. Kahe hiljutise näite najal ei jää seega muud üle kui linnavalitsust takka utsitada.

REPLIIK

Lõunanaabrid astuvad sissetallatud rada

ÜLLAR PRIKS

Sakala
433 0044

Möödunud nädal viis mu eraasjus Lätti. Et ka seal on aasta algusest käibel eurod, polnud tülikat rahavahetust tarvis ette võtta. Üks mure vähem.

Esimesse suvalisse kauplusesse sisse astudes oleksin justkui ajamasinast väljunud. Hinnad olid siltidel nii lattides kui eurodes. Et kauplemine ikka arusaadav ja läbipaistev oleks. Mäletate ju küll.

Eriti lõbus oli hindade virvarri uudistada just seetõttu, et ka lõunanaabrite seas tehakse ajuloputust, kasutades absurdset loosungit «Euro hindu ei tõsta!». Tõepoolest, vanad hinnad olid püüdlikult sendi täpsusega uude vääringusse ümber arvutatud. Selle tulemusena võis kohvikus saiake maksta näiteks 61 senti. Meil enam sellist asja ei näe. Ümardamine käib heal juhul viie sendi kaupa. Meie peres käivad rahakotti asjatult koormavad punased mündid näiteks hoiupõrsasse.

Loomulikult olid Lätis paljud kaubad soodsamad kui meil. Olen aga kindel, et kui aasta pärast peaks sinna kanti asja olema, on ka nende mündid, mis praegu silmipimestava eredusega kiiskavad, juba tuhmiks kulunud ning saiake maksab vähemalt ümmarguse euro jagu.

Kas linnapea tool on pelk vahepeatus?

URMAS SUIK

linnakodanik

ÕIGUPOOLEST TULNUKS küsimus, kas linnapea koht on vahepeatus tõusuks Toompeale, esitada enne omavalitsuste volikogude valimisi. Et nimekirjad andsid enne valimisi teada, kes on nende linnapeakandidaat, olnuks selle esitamine kandidaatidele lausa kohustuslik, saamaks teada, mille nimel valimiskampaania käib ja milleks nad inimeste hääli vajavad. Muuseas, mina tolle küsimuse esitasin.

On etteaimatav, mis juhtuks ühe ettevõttega, kui selle juht vahetuks sama tihti kui Viljandi linnapea. Olen nõus, et riik on omavalitsuse tegevust palju rohkem reglementeerinud ja seepärast ei ole selle juhtimine päris sama mis äriettevõtte tüürimine. Küll aga on kulude ja tulude kokkulugemine mõlemal juhul vajalik.

Ma ei ole üldse kindel, et poliitikute omavahelise lehmakauplemise tulemusena satub omavalitsuse etteotsa kõige kompetentsem meeskond. Saladus pole seegi, et sageli sõltub linnavalitsuse liikmete arv poliitikute soovist meedias esilehel ilutseda, ja võib arvata, et ka asjaosalisi huvitav materiaalne pool ei ole viimasel kohal.

LINNAPILDIS EI OLE JUST sageli näha kunagise linnapea ausammast. Olen näinud seda Horvaatia pealinnas Zagrebis. Meil on Viljandi linnavalitsuse kõrval pikka aega linna juhtinud August Maramaa mälestussammas.

Heiki Raudla uurimuste põhjal oli Maramaa tõepoolest pühendunud linnajuht. Ta oli meer aastatel 1919–1921 ja teist korda 1927–1939. Nii pikk ajavahemik võimaldab juba ameti selgeks õppida ja keskenduda linna elu korraldamisele. Tähelepanuväärne on seegi, et erinevalt tollastest riigi tipptaseme juhtidest polnud August Maramaa eneseimetlemise haigusesse nakatunud.

Võrdluseks on hea vaadata, milliseks on kujunenud meie kodulinna taasiseseisvusaegsete linnajuhtide valitsemisperioodid.

Mitu linnajuhti on siirdunud Toompeale riigi elu korraldama. Kas sellest on Viljandimaa omavalitsustele abi olnud? Niinimetatud katuseraha on võib-olla keegi saanud, aga kas ka seadusloomes on midagi omavalitsustele soodsamaks muutunud? Kahtlen. Ehk oskavad omavalitsusjuhid tollele küsimusele paremini vastata.

LOOMULIKULT ON asjaosalise enda otsustada, kumba mandaati ta eelistab. Küll aga võiks mõtteid vahetada selle üle, kas on ikka eetiline linn hüljata pärast seda, kui lühiajalise linnavalitsemise järel osututakse riigikogusse valituks.

On teada, et ükski partei ei jäta kasutamata võimalust oma prominentide arvelt hääli korjata, aga mitte kõik linnapead ei kasuta võimalust kodulinnast riigitüüri juurde pageda. Sean siinkohal eeskujuks Tartu linnapea Urmas Kruuse, kes võiks tänu häältesaagile ammu Toompeal istuda. Aga Urmas Kruuse ei ole oma valijaid petnud ning on eelistanud linnaelu korraldamisega edasi tegelda.

Me kurdame, et rahvas põgeneb provintsist, kuid tinglikult kehtib sama linnajuhtide kohta, kes Toompeale soojemale kohale siirduvad.

Alati võib ju öelda, et rahvas valis. Kuid valimistulemusel on ka teine, eetiline pool, mida oleks samuti mõistlik silmas pidada. Pealinna elu ja poliitiline karjäär võivad olla ahvatlevad, aga kui oled end kohalikel valimistel linnapeakandidaadiks seadnud, siis võiksid mõelda, kas on ikka kohane esimesel võimalusel parematele jahimaadele minna.

PRAEGUNE POLIITILINE linnavalitsus on küll väga demokraatlik ja kindlustab kõikide koalitsioonipartnerite osavõtu linna igapäeva juhtimisest. Aga kas see on ka kõige efektiivsem? Ehk oleks mõistlik jätta strateegiliste poliitiliste otsuste tegemine koalitsioonisõukogule ja volikogule?

Veel üks linnaelu puudutav probleem on kogu elu kesklinna koondumine. Ega selle reguleerimine täielikult linnajuhtide võimuses ole, ent mõjutada saavad nad seda küll.

Kuidagi võõrastav oli kuulda, et jäähall on äärmiselt halva koha peal ja peaks hoopis kesklinnas olema. Linnavõim võiks pigem mõelda, kuidas sport ja meelelahutus kõikides linnaosades võimalikult paljudele kättesaadavaks teha. Ka äärelinnas. Väljaspool kesklinna ei tohiks elu hääbuda.

Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et Eestis on kahesuguseid omavalitsusjuhte: ühed on need, kes kasutavad oma valimisvõitu omavalitsuse tuleviku, see tähendab rahva eluolu edendamiseks, ja teised need, kes kasutavad valijaid ära nagu eesleid enda poliitilistesse kõrgustesse vedamiseks, et pääseks ligi katuseraha jagamisele tulevikuhäälte ostmiseks.

> **Me kurdame, et rahvas põgeneb provintsist, kuid tinglikult kehtib sama linnajuhtide kohta, kes Toompeale soojemale kohale siirduvad.**

KIRI

Kõik ei ole kuld, mis hiilgab

Meil tavatsetakse ikka viidata Soomele, kus kõik näikse olevat paremini kui siin. Küllap paljus ongi. Ent ühe asja kohta meie riigis tahaks küll kiidusõnu jagada. Jutt on nimelt perearstisüsteemist.

Võib-olla on see nii ainult Viljandis ja võib-olla ainult nende perearstidega, kellega mina olen kokku puutunud (doktor Rita Sarapuu ja doktor Henn Sepp), aga olen meie olukorraga väga rahul. Minu abikaasa töötab Soomes ning tal on kõik, mis Soomes vajalik – sissekirjutus ja tervisekindlustus –, kuid perearsti juurde pääsemine on seal mitu korda keerulisem ja bürokraatlikum.

Au ja kiitus meie perearstisüsteemile!

S. E.
(Autor on toimetusele teada.)

TSITAADID

«Aasta alguse rongiliiklusе hädades on suuresti süüdi majandusministeerium, kes sõlmis riigi nimel Elroniga lepingu, mis kubiseb vigadest.»
Sotsiaaldemokraatide riigikogu fraktsiooni liige Jaan Õunapuu (Delfi, 13. jaanuar)

«Poliitikutega on üldiselt nagu neidudega. Tänaval tundub, et kaunitare on kõik kohad täis, aga kui on vaja näiteks filmi peaosalist, siis annab otsida.»
Kolumnist Mihkel Mutt (Postimees, 10. jaanuar)

«Statistika järgi varas reeglina väärteo ja kuriteo piiri ei arvesta. Varastatakse asju, mida on lihtne peita ja hiljem kerge edasi müüa või ära tarbida.»
Justiitsministeeriumi asekantsler Kristel Siitam-Nyiri (Postimees, 10. jaanuar)

«Oma suure kogemustepagasi põhjal julgen küll väita, et pikanäpumehed on üsna taibukad tüübid, ning seepärast oleme Kaupmeeste Liiduga sama meelt – kriminaliseerimise taseme nii järsk muutmine toob paratamatult kaasa kauplustes massilise varguste laine.»
Eesti turvaettevõtete liidu tegevdirektor Kaupo Kuusik (Postimees, 9. jaanuar)

PRÄÄNIK

Suusaliit pani pühapäeval Viljandi Maksimarketi parklasse püsti väikese suusahüppemäe ja õhutas lapsi õhulendu proovima.

PIITS

Viljandi Centrumi kaubanduskeskuses lõhuti uksi ja karusselli.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

5000

Aasta esimesel 11 päeval teenindas Elron uute diiselrongidega keskmiselt 5000 sõitjat päevas. Aasta jooksul loodab Elron sõita rongidega kokku 4,6 miljonit kilomeetrit ning teenindada 5,2 miljonit inimest.

OHTLIK

Lagunenud korsten langes kõnniteele

MADIS JÄRVEKÜLG
madis.jarvekylg@ajaleht.ee

Aastaid tühjana seisnud Jakobsoni tänava 28a maja korsten puistas kivid möödunud neljapäeva öösel vastu reedet kõnniteele. Mõni päev hiljem viskas juhuslik seltskond maja akna tänavale pudenenud tellistega kildudeks.

Jakobsoni tänava 28a majas pole aastaid keegi elanud. MARKO SAARM

Eile lõuna paiku oli kõnealuse maja esine endiselt klaasikildude ja telliskividega kaetud. Vastasmaja elanik Kalev Puusta teadis rääkida, et korsten lagunes neljapäeva öösel kella kahe paiku. Tema naine oli kivide kukkumist kuulnud. «Sealt tuli ikka väga korralik kolin,» sõnas Puusta.

Laupäeva õhtul kella poole kümne paiku viskas juhuslik seltskond tänaval vedelevate telliskividega kõnealuse maja akna puruks. «Oli kuulda, et seal oli suurem seltskond, neli-viis inimest kindlasti,» rääkis Puusta.

Maja on aastaid tühjana seisnud

Naabermaja elaniku Kalju Zilinski ütluse kohaselt ei ela Jakobsoni tänav 28a majas juba tükk aega mitte kedagi ja see on mahajäetuna lagunenud.

«Nüüd hakkavad järjest tagajärjed tulema,» nentis Kalev Puusta. Natuke üle aasta Viljandis elanud mehe sõnul on kõnealuse maja aknad lahti olnud. «Puit on pehkinud ja korsten oli juba pikka aega viltu,» rääkis ta.

«Lumi on igal talvel koristamata, keegi selle eest ei hoolitse,» lisas Kalju Zilinski. «Praegu, näed, väike poiss mängib siin hoovis, aga kui läheb turnima sinna klaasikildudesse...» rääkis Zilinski ja lisas, et eelkõige tulekski klaasikillud ja katkine aken ära koristada.

Mõlemad kõnelejad tänasid õnne, et korsten langes alla öisel ajal, kui keegi tänaval ei liikunud, sest möödakõndija oleks võinud kivirahe alla jääda. «Kõrvalmajas elab päris palju väikseid lapsi,» teadis Kalev Puusta.

Ettekirjutus on juba varemgi tehtud

Naabruskonna elanikud on laguneva maja kohta linnavalitsusele mitu korda teatatud. «Minu naine saatis kaks nädalat tagasi kirja ja naabrimees ütles, et kõrvalmajast olevat viltuse korstna pärast juba ammu sinna kirju saadetud,» täpsustas Puusta. Seni pole tema väitel vastust tulnud ei sõnades ega tegudes.

Linnavalitsuse majandusameti juhataja Reevo Maidla sõnul on linnavalitsuse esindaja kõnealuse maja seisukorda vaatamas käinud ning suhelnud nii hoone eeldatava haldaja, aktsiaseltsiga ISS Eesti kui ka panga ja kinnisvaravahendajatega. «Ettekirjutus selle kinnistu kohta on tehtud,» ütles Maidla.

ISS-ilt on tulnud vastus, et Jakobsoni tänav 28a maja haldamiskohustust selle firma lepingus kirjas ei ole.

Maidla selgitas, et kinnistu ei piirdu ainult kõnealuse majaga – seal on 13 korteriomandit. «Sellised olukorrad, kui hoones kedagi sees ei ela ja peremeest ei ole, on keerulised,» nentis Maidla.

Ta lubas hoolt kanda selle eest, et kivirisu ja klaasipuru tänavalt kiiremas korras ära koristatakse. «Aga see, kellele mingi konkreetne ettekirjutus teha, võtab veel aega,» lisas ta.

Viljandimaa korstnate olukord pole kiita

«Ega see korstnate seisukord vanalinnas väga hea ole,» tõdes Viljandimaa tuletõrjeühingu juhataja, korstnapühkija ja -spetsialist Toomas Henk.

Henk on ka Järvamaal paljudele korstnatele hinnangu andnud ning Viljandimaal on inimeste mentaliteet tema tähelepanekut mööda teistsugune. «Võib-olla tuleb see sellest, et meie sissetulekud on kõige väiksemad ja inimesed muretsevad eelkõige oma söögilaua pärast. Kui korsten natukenegi veel püsib, siis arvatakse, et midagi ei juhtu. Venitatakse viimase vindini,» kõneles ta.

Mõne aasta taguse ajaga võrreldes on pilt Hengi hinnangul siiski parem. Lagunevaid korstnaid on ta märganud aga näiteks Munga tänaval ja isegi Kondase keskusel.

Tema sõnul on mõned omanikud ükskõiksed ja lükkavad raha kokkuhoiu mõttes korstna korrastamist edasi või lasevad seda teha asjatundmatul töömehel. «Küsimus on materjalis, mida sinna pannakse. Iga müürsepp ei ole korstnamees. Ta võtab suvalise kivi, lööb selle korstnasse ja kahe aasta pärast hakkab see jälle lagunema,» selgitas ta.

Centrum palkas lõhkujate ohjeldamiseks turvamehi lisaks

Paar kuud tagasi uuel kujul avatud Centrumi kaubanduskeskuse omanikud pidid huligaanide vaoshoidmiseks tugevdama keskuses valvet, sest mõned noored kippusid seal õhtuti asju lõhkuma.

Centrumis töötavad nüüdsest valvurid ka hilisõhtuti. ELMO RIIG

«Irooniliselt öeldes pidime suurendama Viljandis töökohtivet,» nentis Centrumi arendusjuht Riho Maisa. Tema kinnitusel on nüüd keskuses pidevalt selline valve, et vandaalid ei saa seal õhtusel ajal salaja tegutseda.

Enamik Centrumi kauplustest suletakse iga päev kell 19, kuid maja uksed jäävad avatuks, sest Selver jätkab tööd kuni kella 22. Viimasel ajal on just õhtusel ajal hakanud keskusesse kogunema noored, kes on seal lõhkunud nii koridoris seisvaid karusselle kui kaupluste uksi.

«Ma ei ütle, et neid noori oleks ülemäära palju, aga nad otsivad kogunemiseks kohta ja on leidnud meie keskuse,» rääkis Maisa. Kui seni käis turvafirma patrull õhtuti kindla aja tagant keskust kontrollimas, siis nüüd otsustasid omanikud, et valve peab olema pidev.

«Kahju, et peame nägema, kuidas uut ja ilusat asja niimoodi lõhutakse,» lausus Maisa. «Loodame, et pidev valve hoiab lõhkujad meie keskusest eemal.» (Sakala)

Folgipidu sai uue kujunduse

Viljandi pärimusmuusika festivali kujundusvõistlusele laekus tänavu rekordiliselt 71 tööd 52 kujundajalt ning seega oli valikut teha keerukam kui eelmistel aastatel. Et Eesti pärimusmuusika keskuse töötajatest komisjoni liikmete arvamused jagunesid kaheks, lasti kahe väljavalitud töö autoritel oma kavandeid veel viimistleda ja täiustada. Viimasest voorust väljus võitjana Merike Tamm, kelle töö kannab pealkirja «Tants ja tagaajamine». Teise preemia pälvis Elina Kasesalu.

Merike Tamme võidutöö kannab pealkirja «Tants ja tagaajamine». WWW.FOLK.EE

Konkursi võitja Merike Tamm on lõpetanud Tartu kõrgema kunstikooli graafilise disaineri erialal. Ta töötab vabakutselisena, disainides muu hulgas nii pakendeid kui korporatiivgraafikat ning illustreerides raamatuid. Inspiratsioon konkursi võitnud tunnuskujunduse loomiseks tuli eri allikatest. Seal on Merike Tamme sõnul viiteid nii tikanditele, metsale kui külapidudele.

Komisjon otsustas välja anda ka eripreemia. See läheb Ken Albergile, kes värvipliiatseid ja fantaasiat kasutades käsitles mängu teemat kõige vaimukamalt.

Kujundusvõistluse lähteülesandeks oli võimalikult tabavalt ja kujunduslikult sobivalt visualiseerida järgmise festivali teema «Mäng». Sellega on korraldajad oma ülesandeks võtnud eestlaste ja teiste rahvuste kultuurilise mineviku ja oleviku tutvustamise mängu kaudu.

22. Viljandi pärimusmuusika festivali peetakse 24.–27. juulini. Festivali passid on müügil 1. detsembrist ja piletimüügipealik Anu Rannu sõnul kulgeb müük tavapärases graafikus.

«Esimesed, kõige odavama hinnaga passid on juba otsas ja praegu on müügil passid hinnaga 62 eurot. Kui need lõpevad, kerkib hind juba 69 euroni,» sõnas Rannu. (Sakala)

«Meistrite akadeemia» toob džässi ja klassikat

Jaanuaris saab Sakala keskuses alguse uus kontsertide sari «Meistrite akadeemia», mis toob koostöös Pille Lille muusikute toetusfondiga publiku ette klassikalise ja džässmuusika kontserdid.

Eeloleval neljapäeval kell 19 esineb laulja Pille Lill koos viiuldaja Kristina Kriidi ja pianist Kirill Boeviga. Ettekandele tulevad klassikapärlid, mis pärinevad Eduard Tubina, Johannes Brahmsi, Richard Straussi, Pjotr Tšaikovski ja teiste tuntud heliloojate sulest. Külalisi ootab kohviku stiilis saal, kus on lisaks kauni muusika nautimisele võimalik artistidega lähemalt tuttavaks saada.

«Viljandis pole kuigi palju võimalusi klassikalise muusika kontsertide kuulamiseks. Seetõttu otsustasime Pille Lille muusikute toetusfondiga koostööd teha ja «Meistrite akadeemia» sarja kontserte Viljandi muusikasõpradele vahendada,» selgitab Sakala keskuse kultuuritöö projektijuht Heli Anni.

Pille Lill on üks silmapaistvamaid Eesti ooperisoliste, kes on tuntud oma erilise tämbriga kauni lüürilise hääle poolest. Ühtlasi on ta 2003. aastast Eesti muusikaellu panustanud omanimelise toetusfondi kaudu.

Neljapäeval Pille Lille kõrval üles astuv viiuldaja Kristina Kriit on Eesti muusika- ja teatriakadeemia õppejõud ning doktorant, aga ka rahvusooperi Estonia sümfooniaorkestri teine kontsertmeister.

Kolmandana publiku ette tulev Kirill Boev on tunnustatud Vene pianist, kes on esinenud kontsertidega Saksamaal, Prantsusmaal, Itaalias, Belgias, Venemaal, Jaapanis ja Ameerikas.

Ta on pälvinud Saksa valitsuse välja antava Konrad Adenaueri stipendiumi ning on Osaka kammermuusika konkursi esimese preemia laureaat. 2008. aastast töötab Boev vabakutselise muusikuna Tallinnas.

6. veebruaril tuleb Viljandi publikuga kohtuma keelpillikvartett C-Jam, kuhu kuuluvad Pärt Tarvas, Levi-Danel Mägila, Margus Uus ja Andreas Lend. Koosluses on ühendatud klassikaline keelpillikvartett, improvisatsiooniline bigbänd ning metalne ja kaasakiskuv rokkmuusika.

6. märtsil avaneb võimalus kohtuda kollektiiviga Quartet SaxEst. Nagu nimestki võib järeldada, on tegemist saksofonikvartetiga, milles mängivad sopransaksofonil Ivo Lille, altsaksofonil Virgo Veldi, tenorsaksofonil Lauri Sepp ja baritonsaksofonil Sulev Sommer. (Sakala)

Tänassilma jahiseltsi mehed lasid pühapäeval Võrtsjärve ääres hundi. Esiti tabas looma Mati Jõerand (fotol), kuid see visa võsavillemit ei peatanud. Teise lasuga sai looma maha Jürmo Palta. HEINO JÄRVE

JAHT

Kahe küti lask tõi seltsile trofeeks esimese hundi

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Kahest hundist, kes pühapäeval Võrtsjärve ääres kitsejahti pidasid, langes üks Tänassilma jahimeeste saagiks.

«Kitsed pääsesid ära, aga hundid meie rõngast välja kitsedele järele minna ei suvatsenud,» rääkis jahimees Ado Mitt.

Algul läks paarkümmend Tänassilma jahiseltsi meest seajahti pidama, kuid siis märkasid nad kahe hundi jälgi ning jaht registreeriti kiiresti ümber hundijahiks.

«Hundijahti muidu minna ei tohi,» ütles Mitt ja selgitas, et maakonnas on ainult mõni hunt lasta ja enne tuleb jaht registreerida.

Teine hunt jäi püssi ette

Lund oli pühapäeval metsas vähe, mis tähendas, et jahimehed ei võinud leitud jälgede omanikus päris kindlad olla.

«See oli algul suhteliselt ehku peale, sest me polnud sada protsenti kindlad, kas tegemist on ikka huntidega,» sõnas Tänassilma jahiseltsi juhatuse esimees Andero Tank.

Ehkki mitu kütti oli loomi näinud, jäi ikka kahtlus, et äkki on need külakoerad, ja lask jäi tegemata. «Alles siis, kui üks mees looma juba lähedalt nägi, läks tegutsemiseks,» meenutas Tank.

Esiti jooksis üle kütiliini üks hunt, siis teine, ja tollele sai Mati Jõerand pihta. See lask aga hunti veel ei surmanud. Loom tõusis püsti ja läks edasi.

> **Kakluseks meeste vahel ei läinud, sest Mati loobus trofeest noorema Jürmo kasuks.**
>
> ANDERO TANK, Tänassilma jahiseltsi juhatuse esimees

«Noor jahimees Jürmo Palta läks talle jälgi mööda järele ja kustutas võsavillemi eluküünla,» jätkas Ado Mitt ja märkis, et loom oli juba enne niimoodi haavata saanud, et oleks nagunii surnud.

«Mati Jõerand oli see mees, kes looma surmavalt haavas, ja Jürmo Palta oli see, kes siis tema vaevad lõpetas,» kinnitas ka Andero Tank.

Viimane lask tõi trofee

Võsavillem kuulub nooremale kütile Jürmo Paltale. Eile polnud veel selge, kas hundist tehakse topis või pargitakse nahk ära ja koljust saab trofee.

«Kakluseks meeste vahel ei läinud, sest Mati loobus trofeest noorema Jürmo kasuks,» lausus jahiseltsi esimees.

«Osa ütleb, et esimene kuul, mis tabab, on oluline, aga on ka neid, kes ütlevad, et viimane surmav lask määrab selle, kellele trofee peaks minema,» rääkis Tank. Tänassilma kütid said õnneks sõbralikult kokkuleppele ja jahi juhataja lõplikku õiglast otsust tegema ei pidanud.

Hunt on jahimeeste hulgas hinnatud trofee ja varem pole Tänassilma jahiseltsi kütid ühtki kätte saanud. «Isiklikult mina lambakasvatajana olen väga õnnelik, sest nad on meil seal päris kõvasti kurja teinud,» tähendas Tank.

Lapsed proovisid poe parklas suusahüppeid

Eesti suusaliit pani pühapäeval Viljandi Maksimarketi parklasse püsti teisaldatava suusahüppemäe ja õhutas spordilembeid lapsi sellel oma esimest väikest õhulendu proovima.

Suusaliit rändab jaanuari nädalavahetustel teisaldatava suusahüppemäega MaruMägi mööda Eestit ja pakub kõigile soovijatele tasuta hüppamisvõimalust. Ühtlasi on see ETK Grupi reklaamikampaania, et ärgitada kliente ostma tooteid, mille maksumusest üks protsent läheb Eesti kahevõistluse koondise toetuseks.

Suusaliidu kahevõistluse ja suusahüpete haru juhataja Roomet Pikkori sõnul võib esimeste kogemuste põhjal julgelt öelda, et sellise trampliin lubab igas vanuses inimesel proovida ohutult suuskadel lendamist. MaruMägi vastab klassile K-3. See on 2,4 meetrit kõrge ja rada on seitse meetrit pikk ning sellelt saab teha kuni kolme meetri pikkuseid hüppeid.

Portatiivse konstruktsiooni kaal on ligi 500 kilogrammi ning hüppemäe võib püstitada vähem kui tunniga. Eesti esimene teisaldatav suusahüppemägi sai oma nime valmistaja, aktsiaseltsi Maru Ehitus järgi. (Sakala)

2,4 meetri kõrgune teisaldatav mägi võimaldab teha kuni kolme meetri pikkusi õhulende. RANNAR RABA

Varastatud traktor leiti samal päeval

Ööl vastu pühapäeva varastati Kõo vallas Unakvere külas ühelt metsalangilt traktor MTZ koos haagisega.Traktor leiti pühapäeva õhtupoolikul naabervallas asuvast metsast.

Politsei on kuriteos kahtlustatavana kinni pidanud 21-aastase noormehe. Arvatavasti varastas tema öösel metsaväljaveotraktori ning sõitis sellega Jõgevamaale Põltsamaa valda Umbusi küla lähedale metsa. Sealt leiti traktor kell 16.30.

Pärast varguse avastamist pöördus omanik Facebooki kaudu kõigi inimeste poole, kes võisid traktorit öösel liikumas näha, ning pakkus välja ka 1000 euro suuruse vaevatasu. Tema postitust jagati mõne tunniga ligi 1000 korda ning kokkuvõttes andis see ka tulemuse. (Sakala)

Öösel Kõo vallast varastatud traktor leiti mõni tund hiljem ühest Põltsamaa valla metsast. ERAKOGU

TARBIJAKAITSE

Telereklaamides ei tohi katsetega vassida

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Kui mõne toote või teenuse reklaamija viitab uuringule või katsele, mis tekitab kahtlusi, võib sellele tarbijakaitseameti tähelepanu juhtida, et too saaks inimeste eksitamisele käe ette panna.

TOOMAS HUIK (POSTIMEES)

Kui olete ennast kodus teleka ette sättinud ja juhtute nägema reklaami, mille ausus tekitab teis kahtlusi, võite sellele tarbijakaitseameti tähelepanu juhtida. Reklaami tellija peab esitama väidete kohta konkreetsed tõendid.

Tarbijakaitseameti tarbijapoliitika ja avalike suhete osakonna juhataja Hanna Turetski kinnitas, et seaduse järgi ei tohi klipp esitada valeteavet ega jätta muljet, et teabel on teaduslik alus, kui seda tegelikult pole. Samuti ei tohi reklaam olla eksitav ega esitada uuringute tulemusi, tsitaate ja muud sellist eksitaval viisil.

«Juhul kui reklaamis esitatakse valeteavet või viidatakse uuringutele, mida toote või teenuse kohta tegelikkuses tehtud ei ole, on reklaam igal juhul selle põhinõuetega vastuolus,» ütles Turetski. Seega rikutakse reklaamis esitatavate võltstestide ja muu säärasega üheselt reklaamiseadust.

Tellija peab esitama konkreetseid tõendeid

Küsimusele, mida saab tarbijakaitseamet teha, kui talle teatatakse kontrollimist vajavatest väidetest, vastas Hanna Turetski, et tavaliselt algatab amet sellisel juhul üldmenetluse.

Selle käigus palutakse reklaami tellijalt konkreetseid tõendeid, et esitatavad väited on õiged.

«Ettevõtja, kes saab tarbijakaitseametilt niisuguse kirja, on kohustatud sellele vastama,» märkis Hanna Turetski.

Juhul, kui seda ei tehta või tuvastatakse, et rikutakse seadust, on ametil õigus teha ettevõtjale ettekirjutus reklaami avalikustamise lõpetamiseks või viia vajaduse korral läbi väärteomenetlus. Viimasel juhul võib ettevõtjale määrata kuni 3200 eurot trahvi.

Küsimusele, kas tarbijakaitseameti hinnangul on eksitavate telereklaamidega palju muresid, vastas Hanna Turetski, et subjektiivse hinnangu põhjal need teiste valdkondadega võrreldes suureks probleemiks ei ole.

«Kuid eksitavat reklaami siiski esineb,» täpsustas ta.

Alati ei pea ära keelama

Kõrvaldatud reklaamide arvu ei osanud Turetski nimetada. Küll aga tõi ta välja, et hiljuti oli tarbijakaitseamet menetlenud näiteks Säästumarketi reklaami, milles oli lause «Odavaim ostukorv Eestis». Turetski selgituste kohaselt oli esitatud võrdlus teiste kaupluseketide hindadega ebatäpne.

Nagu selgitas Säästumarketi ketti haldava aktsiaseltsi Rimi Eesti Food pressiesindaja Katrin Bats, ei tulnud kõnealust reklaami puudustest hoolimata ära keelata. Tema sõnul tegi amet mitu ettepanekut, mida muuta, et teave ei oleks eksitav. Katrin Bats lisas, et praeguseks on kõik muudatused tehtud ning juhtum koos tarbijakaitseametiga lõpetatud.

«Kindlasti ei soovi me seadust rikkuda,» sõnas pressiesindaja.

ABIELUD

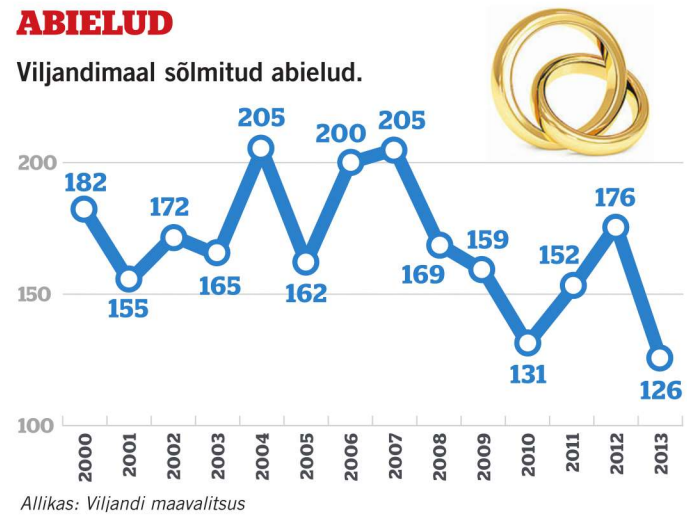

Allikas: Viljandi maavalitsus

Abiellu astus enneolematult vähe paare

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Viljandi maavalitsuse andmetel pole siinses maakonnas sõlmitud varem nii vähe abielusid kui mullu, mil ametlikult heitis ühte 126 paari.

Muistsel ajal leibade ühte kappi panemise kohta infot muidugi pole, kuid nagu ütles maavalitsuse rahvastiku toimingute talituse juhataja Sirje Tamm, on see arv erandlikult väike nii taasiseseisvunud Eesti kui nõukogude aja kohta.

Abielude arvu vähenemisel on Tamme hinnangul mitu põhjust.

«Kindlasti mõjutab olukorda maakonna elanike arvu vähenemine ja vananemine ehk noorte maakonnast lahkumine,» lausus ta. «Populaarne on vabaabielu: sündide statistika kohaselt on umbes pool vanematest vabaabielus. Küllap mõjutavad abiellumise vähenemist ka majanduslik olukord ning tööpuudus.»

Mullu oli vanim peig 71- ja vanim pruut 64-aastane. Noorim peig oli 19 ja pruut 18.

Kohti, kus tohib ametlikult abielu sõlmida, on nüüd rohkem kui aastaid tagasi. Mullu sõlmiti Viljandimaa 126 abielust 87 maavalitsuses, 26 notarite juures ning 13 vaimulike volitusel. Notarid hakkasid abielusid registreerima 2010. aasta keskel.

Muide, alles hiljuti tegi abielude sõlmimise arv ka hüppe ülespoole. Nimelt pandi 2010. aastal Viljandimaal kirja 131 abielu, 2011. aastal 152 ja 2012. aastal isegi 176. Mullu aga veeres see näitaja kolinal allapoole ning saavutas oma senise miinimumi.

Sel sajandil sõlmiti Viljandimaal kõige rohkem abielusid 2004. ja 2007. aastal: mõlemal aastal 205.

Abiellu astumiseks välismaal võeti Viljandi maavalitsusest mullu tosin abieluvõimetõendit. Kolm tõendit sooviti paarimineku registreerimiseks Soomes, kaks Lätis ja Tais ning üks Ameerika Ühendriikides, Belgias, Egiptuses, Filipiinidel ja Kosovos. Tunamullu näiteks küsiti kõnealust tõendit rohkem, kokku 17 korral.

Tamm märkis, et need, kes soovivad abielu sõlmida välismaal, peaksid arvestama järgmisi asjaolusid.

Esiteks tuleb võtta ühendust selle riigi ametkonna või saatkonnaga ja küsida, milliseid dokumente peab abiellumiseks esitama. Kindlasti tuleb veenduda, et välisriigis sõlmitav abielu on selles riigis ikka seaduslik, ja vastupidi: kas välismaal väljastatud abielutunnistust aktsepteerib ka Eesti riik.

Tamm lisas, et abielu puudutavate välisriigi seadustega tuleb põhjalikult tutvuda, sest näiteks mõnes riigis ei ole võimalik pärast abielu sõlmimist jätta alles neiupõlvenime, teises riigis ei pruugi nimemuutus kajastuda abielutunnistusel.

«Kui Eestis on abielu sõlmimine perekonnanime muutmise üks alus, siis välisriigis ei pruugi see nii olla,» lausus ta. «On riike, kus abiellu astumisega kaasade perekonnanimi ei muutu. Seega selleks, et edaspidi kanda abikaasa perekonnanime, tuleb Eestis ette võtta eraldi nimemuutmise protseduur.»

Välisriigis sõlmitud abielust on Eesti kodanik kohustatud ühe kuu jooksul pärast sündmust informeerima kohalikku perekonnaseisuasutust, kes kannab selle Eesti rahvastikuregistrisse.

Lõuna-Eestis tegutsenud kelm ootab kohut

Vanglas ootab kohut 22-aastane mees, keda süüdistatakse 25 kuriteos, enamasti vargustes, kelmustes ja omastamises.

Kriminaalasja kohtueelset menetlust juhtinud ringkonnaprokurör Silva Rood ütles, et kuritegusid pandi toime Lõuna-Eestis, sealhulgas Viljandimaal.

Näiteks süüdistatakse isikut selles, et 2012. aasta septembris sai ta kannatanult enda valdusesse proovisõiduks sõiduauto Opel Omega. Sõidukit ta ei tagastanud, vaid müüs selle metalli kokkuostu punkti, võltsides enne selleks vajalike dokumente.

Teine juhtum leidis aset 2012. aasta märtsis Tartumaal, kui osaühingus töötades sai süüdistatav enda valdusesse sõiduauto VW Golf ja erinevad tööriistad. Hiljem selgus, et kurikael omastas tööriistad ning dokumente võltsides müüs sõiduki maha.

Eelmise aasta juunis sai süüdistatav Viljandimaal ühelt ettevõttelt küttepuid, jättis arve tasumata ning müüs puud kasusaamiseks 700 euro eest maha.

Mehele on esitatud süüdistus asja omavolilise kasutamise, dokumentide võltsimise ning võltsitud dokumentide kasutamise, varguste, omastamise ja kelmuste toimepanemises aastatel 2011–2013.

Uurimise andmetel on kannatanutele tekitatud kahju ligi 13 000 eurot. Osa kannatanutest on oma vara tagasi saanud.

Suhteliselt noorest east hoolimata on süüdistatavat kriminaalkorras karistatud neljal korral. Ta viibib Tartu maakohtu loal vahi all alates eelmise aasta juulist. Kohtuprotsess algab tänavu augustis. (Sakala)

Veteranid saavad kokku

Teises maailmasõjas Punaarmee poolel sõdinud veterane oodatakse täna Viljandi pensionäride liidu ruumidesse. Koosviibimine saab teoks Venemaa kaasmaalaste ühenduse korraldusel.

Üks ürituse korraldajaid Nikolai Prjanitšnikov ütles, et veterani tunnistuse ja passi alusel makstakse neile välja Vene föderatsiooni antav toetussumma, mis on veidi üle 60 euro. Tema andmetel peaks Viljandis praegu elama veidi üle 40 inimese, kes on Teises maailmasõjas sõdinud Punaarmee poolel. Kui palju nendest täna kohale tuleb, seda ei oska korraldajad prognoosida. (Sakala)

EESTI

Ärimehed annavad parteidele suuri summasid

Reformierakonnale annetas mullu viimases kvartalis kõige enam, 50 000 eurot, ärimees Hillar Teder. Isamaa ja Res Publica Liidule tegi samal perioodil suurima annetuse ehk kahe maksega kokku 25 000 eurot ärimees Aswani Narinder. Keskerakond sai samal ajal suurima summa ehk 20 000 eurot ärimees Urmas Sõõrumaalt. (BNS)

Riigikogu naasis nääripuhkuselt

Riigikogu alustas eile uut, kevadist istungjärku. Avaistungil vastasid riigikogu liikmete arupärimistele majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts ning sotsiaalminister Taavi Rõivas.

Kevadise istungjärgu viimane korraline istung on 19. juunil. Sügisese istungjärgu avaistung leiab kava kohaselt aset 8. septembril. (BNS)

Eesti teadlased loovad ülitugevat materjali

Tallinna tehnikaülikooli teadlased arendavad kergsoomusplaate, mille vastu purunevad ka soomust läbistavad kuulid, kirjutab Eesti Päevaleht. Nad on loonud täiesti uue materjali kermise, mille põhikomponent on titaankarbiid.

Uut materjali pole veel lasketiirus kasutatud, kuid selleni jõutakse ilmselt juba käesoleval kuul. Lisaks vajab uurimist, kuidas mõjuvad uudsele materjalile ilmastikuolud, vibratsioon ja hõõrdumine. (BNS)

Tallinki töötajad nõudsid eile paremat palka. MIHKEL MARIPUU (POSTIMEES)

MEELEAVALDUS

Tallinki töötajad võivad taas streikima hakata

Eesti meremeeste sõltumatu ametiühing hindas eile asetleidnud tunnipikkust hoiatusmeeleavaldust väga edukaks. Kui palgaläbirääkimised Tallinkiga kiiresti tulemusi ei anna, kaalub ametiühing suurema streigi väljakuulutamist.

Eesti meremeeste sõltumatu ametiühingu (EMSA) ja eilse streigi juht Jüri Lember ütles, et ametiühing on endiselt valmis iga hetk Tallinkiga palgaläbirääkimisi jätkama. Praegu on riikliku lepitaja, ametiühingu ja Tallinki koosistumine kokku lepitud 21. jaanuariks, kuid ametiühing on püüdnud tööandjat veenda läbirääkimistega kiirustama.

«Veebruari palgapäev läheneb ja tahame, et selleks ajaks oleksid läbirääkimised lõppenud, vastasel juhul peame jätkama teiste aktsioonidega,» lausus Lember. «Esmaspäevane streik läks üle ootuste edukalt. Teistest sadamatest ei ole veel tagasisidet saanud, aga Tallinnas tuli laevadelt maha 160 töötajat. Neile lisandusid need, kes streikisid laevade peal. Ei streikinud vaid vahiteenistus.»

Lember väitis, et EMSA ei ole streigi väljakuulutamisest huvitatud, aga kui Tallink mõistlikku pakkumist ei tee, on ta selleks sunnitud.

Septembrist saadik kestnud läbirääkimiste käigus taotles EMSA esialgu töötajatele 21-protsendilist palgatõusu, mille hiljem vähendas 15–21-protsendile. Laevafirma samal ajal pakkus esialgu 5- ja seejärel 5,5-protsendilist sissetuleku kasvu.

Eile rääkis Lember, et enne streiki oleksid töötajad ehk leppinud ka 10-protsendilise palga suurenemisega, aga nüüd oleks mõistlik pakkumine pigem 15 protsenti.

Esmaspäevase hoiatusstreigi põhjusena tõi EMSA välja Tallinki venitamise läbirääkimistel, millega on loodetud lahendada ametiühingu, lepitaja ja tööandja töötüli. Detsembri lõpul pöördus ametiühing töötüliga riikliku lepitaja poole, sest ei jõudnud palgaleppe läbirääkimistel Tallinkiga kokkuleppele.

Tallinkis töötab EMSA 2000 liikmest 1400. (BNS)

VÄLISMAA

Libaeurosid tuleb juurde

Euroopa Keskpanga teatel suurenes võltseurode arv mullu teisel poolaastal esimese poolaastaga võrreldes 11,4 protsenti, 353 000 rahatähele.

Üle 75 protsendi võltsingutest olid 20- ja 50-eurosed.

Kasvanud on ka 10-euroste libakupüüride osa, aga seda vaid 6,3 protsenti. Enamik ehk 98 protsenti võltsingutest avastati euroalariikidest. (BNS)

Uus rahatäht tuleb sügisel

Eile tutvustas Euroopa Keskpank uut 10-eurost rahatähte, mis lastakse järkjärgult ringlusse alates 23. septembrist.

Võrreldes praegu käibel olevate 10-eurostega on uued tugevamad ja vastupidavamad ning tõhusamate turvaelementidega. Uus 5-eurone rahatäht lasti käibele mullu jaanuaris. (BNS)

Hispaania toob Hiinast töökohti tagasi

27-protsendilise töötusega Hispaanias on inimesed nõus töötama varasemast väiksema palgaga ja see on toonud Hiinast osa töökohti tagasi, kirjutab Bloomberg News.

Hispaania rõivafirma Priviet Sportive SL oli kümme aastat tagasi sunnitud tootmist vähendama, kui Hiina need endale napsas. Nüüd saab ta tellimusi tagasi, kui naised on valmis töötama 700–800-eurose kuupalga eest, mida nad ehitusbuumi ajal teha ei tahtnud. (BNS)

KOMMENTAAR

Aafrika-missioon paneb kahtlema

JÜRI KUKK
vaatleja

Päevakorral on Eesti võimalik osalemine lääneriikide rahumissioonil Kesk-Aafrika Vabariigis, kus praegu ohjab operatsiooni Prantsusmaa. Euroopa Liit annab sellele rohelise tule ilmselt 20. jaanuaril.

Meie võimalik kaasalöömine kauges ja tundmatus konfliktis tekitab aga küsimuse: kas ja milleks on seda meile vaja? Prantslaste käitumine on arusaadav: tegu on nende riigi endise kolooniaga, mis kuulub Prantsuse Ühendusse ja kus neil on arvestatavad majanduslikud huvid.

Väidetavalt on võõrvägesid sinna riiki vaja selleks, et ohjeldada verevalamist, mis on üle kasvamas genotsiidiks. Paraku võivad rahuvalvajad kehtestada küll kontrolli suuremate linnade üle, aga maapiirkondadesse nad vaevalt oma tegevust suudavad laiendada ja külades tapetakse ikka.

Musta Mandri omapära on tugevad hõimusuhted. Need viivad oma hõimlaste eelistamiseni ning sealt korruptsiooni ja rahutusteni, mis kasvavad üle verevalamiseks. Enamikus Aafrika riikides moodustavad rahvastiku kümned omavahel vaenutsevad hõimud, kes sageli tunnustavad eri religioone. Nii ongi enamik Aafrika riike aastakümneid sõdinud ja asjad lähevad aina hullemaks.

Hea näide on üks maailma nooremaid riike Lõuna-Sudaan, mille mustanahaline elanikkond sõdis 40 aastat Khartumi araabia keskvalitsuse vastu. Nüüd iseseisvudes pöörasid sealsed inimesed aga relvad üksteise vastu. Sisuliselt on tegu kahe senise liidrist võitluskaaslase lahkhelidega, mille tõttu surevad sajad ja tuhanded.

Eesti sõjalised spetsialistid on praegu Malis. Mida me teame sellest riigist? Nagu teistelgi Saharast lõunasse jääva Saheli piirkonna riikidel on Malil mustanahaline lõunaosa ja berberituareegi rahvastikuga põhi, kus elatakse oma elu ja soovitakse iseseisvust. Konflikti õhutas lõkkele islamiäärmuslaste katse sogases vees kala püüda ehk siis tuareegide võitlust oma huvides ära kasutada. Ka prantslaste toetatava keskvalitsuse vägesid on süüdistatud massimõrvades. Keda on seal õige toetada?

Üha rohkem kõlab seisukoht, et aafriklased tuleb massimõrvade ohust hoolimata jätta omapäi. Juba nende arusaam inimelu pühadusest on lääne inimeste omast täiesti erinev. Olukorda päästma tulnud võõrväed võivad mõne hetkega muutuda vihatud okupantideks, kui nad segavad aafriklasi elamast oma elu, mille hulka kuulub õigus piiramatult vaenlasi maha nottida. Kesk-Aafrika konflikti algatas sisuliselt ikkagi 15-protsendiline moslemivähemus, kes lootis relvade abil valitseda 50-protsendilist kristlaste ja 30-protsendilist kohalike usundite pooldajate enamust, nüüd on aga hädas kättemaksjatega.

Läänes on avaldatud arvamust, et isegi Aafrikasse minev toiduabi on sageli kasutu. Oletagem, et Taanil on suured teravilja ülejäägid, mille ta annaks meelsasti tasuta nälgivale Aafrikale. Aga toit tuleb algul laevade, siis rongide ja veoautodega kohale toimetada. Seal peab seda turvama ja jaotama ning lõppkokkuvõttes tuleb tasuta abile peale maksta sama palju logistikakulusid, kui on abi väärtus. Ja kui toiduained satuvad mõne sõjapealiku küüsi, nagu näidati tõsielul põhinevas filmis «Allatulistatud Black Hawk», on kogu ettevõtmine mõttetu.

Ka meditsiiniabi Aafrikale annab minimaalse efekti: sealne seksuaalharidus on olematu, haigestumine aidsi kiireneb tohutus tempos ning naised sünnitavad kümneid lapsi, kellest suur osa sureb alatoitumusse ja haigustesse. Vaja oleks haiglate ja arstiabipunktide võrgustikku, mida aga ei saa luua sõjapiirkondadesse, kus praegugi tapetakse kümneid organisatsiooni Piirideta Arstid liikmeid.

Oma rahva toitmiseks vajavad sealsed riigid tehnikat ja mondivõimalusi, seemet, väetist ja kemikaale, seda kõike aga pole mõtet viia mürsurahe alla.

Lühidalt: Must Manner vajaks tagasi koloniaalsüsteemi, seda aga sealse rahva kasvanud eneseteadvus ei lubaks. Seda enam, et aafriklased on peaaegu kõigis endistes kolooniates võtnud valgetelt farmeritelt haritava maa, ja et nad ei suuda seda tänapäevaselt harida, pöörduvad tagasi algelise maaharimise juurde. Tagajärjeks on, et riigid muutuvad toiduainete väljavedajast sissevedajaks.

Aafrika riigid on koolitanud Lääne kõrgkoolides arvukalt spetsialiste, kuid need satuvad kodumaale naastes taas hõimukohustuste küüsi ning muutuvad despootideks – paljudel genotsiidis süüdistatavatel riigijuhtidel on Harvardi, Cambridge'i või Yale'i haridus.

Ilma mingi rassismita võib öelda, et Aafrika ei taha ega vaja Lääne abi ja oma tulevik tuleb läbi valude endal selgeks määrata. Hiljuti kirjutati National Geographicus Etioopia mehest, kes on päästnud 37 last, keda hõim tahtis hukata, sest nood olid sohilapsed, ilma hõimuvanemate loata eostatud, või ilmusid neile tavapärasest erinevalt kõigepealt ülemised hambad. Selle päästja koduhõim on loobunud laste tahtlikust tapmisest, mis näitab, et ka aafriklased saavad oma elu kujundamiseks midagi ära teha.

Siiski põgenevad sajad ja tuhanded aafriklased jätkuvalt paatidega Euroopasse, tuues siia kaasa oma probleeme. Hariduse, oskuste ja sageli ka huvi puudumine jätab nad kõrvale tööturust ning nad eelistavad elatuda sotsiaalabist. Mingil hetkel avastavad aga noorema põlvkonna esindajad, et neil pole maja ega uhket autot. Nad peavad seda ebaõiglaseks ja alustavad veriseid proteste.

Aafriklased jäägu siiski oma Mustale Mandrile ja tehku oma elu seal korda.

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

7%

Statistikaameti teatel suurenes 2013. aasta novembris Eestis turistide koguarv 2012. aasta sama ajaga võrreldes seitse protsenti. Majutusettevõtete teenuseid kasutas 131 700 välis- ja 77 800 siseturisti.

KAUBANDUS

Suusad lähevad sel talvel sama hästi kaubaks kui rattad

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kuigi eilseks oli maa valge vaiba peale saanud, on talv seni olnud erakordselt lumevaene ning see on jätnud tugeva jälje ka Viljandi poodide talispordivarustuse müügile.

Tartu tänaval asuvas kaupluses Popsport! oli läinud nädala lõpul talispordivarustusest saada ainult suuski, mis olid müüjate Diana Mogiši ja Raili Ivanovi sõnutsi välja pandud enne jõule.

Suusakomplekte on seni ostetud peamiselt koolilastele: kui lund jätkub, läheb neid kehalise kasvatuse tundides vaja. Täiskasvanud pole suuskade vastu erilist huvi ilmutanud. «Lund ei ole ju olnud,» põhjendas Mogiš.

Allahindlusega Popsport! ei kiirusta. «Me siiski loodame, et lumi tuleb veel maha,» lausus Ivanov.

Suusamüük peaaegu olematu

Lund ootasid eelmise nädala lõpul ka teised Viljandi spordipoed. Centrumis tegutsevas Rademaris on suusad väljas olnud juba novembrist saadik, ent nende müük on olnud nullilähedane. «Paar komplekti pole veel mingi müük,» tõdes vanemmüüja Ülle Allik.

Seni on enamik inimesi tema sõnul talvevarustusest kaarega mööda kõndinud. «Mõni üksik on siiski uurinud hindu ning küsinud, kui pikk peab lapsel suusk olema ja mille järgi seda peab valima,» rääkis ta ning tuletas meelde üht hiljutist vahvat seika: «Üks isa arutas, kas osta pojale suusad või jalgratas. Ta küsis, mida too arvab, kas meil lumi üldse maha tuleb. Poiss vastas, et vaatame seda homme.»

Allik meenutas, et eelmisel ja üle-eelmisel aastal olid sel ajal väljas suured hanged ning suusamüük edenes ladusalt.

«Ma ei mäletagi, millal viimati nõnda lumevaene talv oli. Nii pikalt on olnud vihmane ja porine,» tõdes ta neljapäeval ning pakkus, et kui lumi nüüd maha tulebki, ei hakata tõenäoliselt kuigi suure hooga suuski ostma, sest pool talve on möödas. «Kunded hakkavad mõtlema, kauaks seda lund ikka on. Ostmine lükatakse uude talve.»

Kuigi detsembri algul oli lühikest aega külma ja maas oli pisut lund, osteti Rademarist Alliku ütlemist mööda peamiselt kelke. «Kelgutada sellise vähese lumega ehk veel sai, kuid suusatamise jaoks peab ju lund rohkem olema – muidu võib suuskade põhja ära rikkuda.»

Ka Rademari poes pole talvevarustust kehvast müügist hoolimata enne kevadet alla hinnata plaanis.

Kaubaks ei lähe ka jalgrattad

Uku keskuse Hawaii Expressi müüja Artur Makku nentis neljapäeval, et suusad on läinud sama hästi kui rattad ehk siis kumbki ei ole olnud just minev kaup.

> **Eks suusamüük ole ikka seotud omamoodi riskiga.**
>
> AHTO PUU, Velomoto poe müüja-mehaanik

«Eile küll osteti üks ratas. Suuski olen aga praeguseks ajaks ehk kümme-viisteist paari müünud. Eelmise talvega võrreldes on seda neli-viis korda vähem,» rääkis ta. «Enamasti uurivad inimesed poodi tulles rattaid ja viimaks ka suusaki. Seejärel vaatavad aga õue ning lähevad edasi.»

Peale suuskade on Hawaii Expressis talvevarustusest müügil veel näiteks lumelauad.

Allahindlused algavad seal Makku sõnul veebruari keskpaigast või märtsi algusest. Pärimisele, kas paarikümneprotsendiline allahindlus paneb inimesi suuski rohkem ostma kui tavaliselt, vastas ta, et tegelikult mitte. «Aasta aega ette ei juleta osta, sest suusad pannakse paika kehakaalu järgi ja paljud arvavad, et nad võtavad suvega mitu kilo juurde. Ostetakse ikka siis, kui lumi maas.»

Hawaii Expressi müüja tähelepanekut mööda on ilmad mõjutanud teistegi sporditarvete müüki. «Kui välja jooksma tahetakse minna, siis vaadatakse poest ka mõnda talvejakki. Vihmane ilm seda aga soetama ei kutsu. Kui väljas on sombune ja terviserajad sopased, ei taha paljud joosta ja lähevad hoopis sisetrenni.»

Küsimusele, kas lumevaene aasta paneb järgmiseks talvehooajaks ettevaatlikumalt valmistuma, vastas Makku, et aastad ei ole vennad. «Kui ladu on tühi, siis pole midagi müüa ja ega tellimise järel tule varustus päevapealt. Üldiselt hoitakse ladu ikka teatud piiril.»

Ka Vaksali tänaval asuva Velomoto poe müüja-mehaaniku Ahto Puu sõnutsi ei ole talvevarustuse müük sugugi sujunud. «Asume muidugi ka sellises kohas, kuhu niisama jalutajad ei satu. Ja eks suusamüük ole ikka seotud omamoodi riskiga,» nentis ta.

Selle talve ilma võib Puu sõnul võrrelda kuue aasta tagusega, kui lund üldse ei sadanud. «Ainus koht, kus suusatada sai, oli Haanja. Ma käisin ise veel 24. veebruaril rattaga sõitmas.»

Holstre-Polli spordi- ja puhkekeskuse nõlvadel võis eelmisel neljapäeval näha üksikuid rullsuusatajaid. ELMO RIIG

Talispordivarustust läheb tarvis ka koolis

Eelmisel nädalal kirjutas Sakala, et Viljandis on praegu ainsana võimalik talisporti harrastada Männimäel asuval jääväljakul. Neljapäeva keskpäeval seal kehalise kasvatuse tunde andnud Jakobsoni kooli õpetaja Ants Kuusik ütles, et väljaku jää on väga hea, kuigi päev varem oli seal kaks-kolm sentimeetrit vett. «Külmutusseade suudab ka kümne soojakraadi juures sellist jääd hoida, kuid et väljakul seinu ümber ei ole, sajab tuulega vihma sisse.»

Kuusiku jutu järgi pole uisutamas käimine Jakobsoni kooli õpilastele praegu hädaabinõu, sest selles koolis ongi otsustanud nii, et alatest jaanuari algusest õpilased kolm nädalat uisutavad ja seejärel suusatavad.

Kevade poole on õpilastega käidud ka Huntaugu mäe lumepargis. «Selles suhtes on meil väga head tingimused: uisuväljak, mägi ja suusarada on kõik lähedal,» lausus Kuusik.

Kui uisutama tulevad lapsed tema sõnul sajaprotsendiliselt, siis suusatamisega on teised lood. «Kuni viienda klassini ostavad vanemad lastele suusavarustust, hiljem aga, kui saabas on väikseks jäänud, paljud loobuvad. Laps ütleb, et ei taha suusatada. Nii ongi kahjuks vanemates klassides palju neid, kes suusatamise asemel jooksevad ja kõnnivad.»

Velomoto spordipoe müüja-mehaanik Ahto Puu nentis läinud nädala neljapäeval, et kui lumi maha tuleb, õnnestub ehk mingi osa suuskadest maha müüa. See aga ei tee tasa senist mõõnaaega.

LOOMAKASVATUS

Seltsi lihaveised kuuluvad tõu järgi klubidesse

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Eesti lihaveisekasvatajate seltsi liikmed hakkasid möödunud aastal klubisid moodustama. Praegu on neid seltsi kodulehel näha neli, kuid õigupoolest võib rääkida juba viiest.

«Simmentali klubi on ka ühe korra koos käinud, aga siis ei haaratud veel kõiki simmentalikasvatajaid, vaid ainult suuremaid aretusfarme,» lausus lihaveisekasvatajate seltsi juhatuse esimees Aldo Vaan ning rääkis, et niisuguste klubide kokkusaamistel vahetatakse kogemusi, jagatakse üksteisele näpunäiteid või uudistatakse, kuidas naaber loomadega toimetab.

Klubide liikmeskond aina kasvab

Praegu on Eestis kõige rohkem herefordi tõugu lihaveiseid. Kohe nende kannul on aberdiinid-angused ja kolmandal kohal limusiinid.

Aldo Vaani sõnul on meil üldse kuus rohkem levinud tõugu ning limusiinide järel tulevad šarolee, simmental ja hele akviteen. Eesti tõuloomakasvatuse liidu andmetel mahtusid 2013. aasta algul viimati nimetatute vahele veel šoti mägiveised ja piemondid.

Peale simmentaliklubi on asutatud aberdiini-anguse-, herefordi-, šarolee- ja limusiiniklubi.

«Limusiiniklubi hõlmab tegelikult ka heleda akviteeni kasvatajaid, sest üsna paljudel limusiinipidajatel on teise tõuna kõrval hele akviteen,» täpsustas Vaan.

Esimesena hakkasid koos käima herefordikasvatajad. Klubide loomist silmas pidades muudeti seltsi põhikirja juba paar aastat tagasi. «Seltsi liikmeskond oli lihtsalt nii suureks kasvanud,» põhjendas Aldo Vaan. «Praegu on ühes klubis sama palju inimesi, kui oli algusaastatel seltsis – *circa* 340.»

Selle seltskonna arvele võib panna umbes pooled Eesti lihaveised. «Möödunud aasta augustis ja septembris, enne suuremat realiseerimist, oli veiste arvukus Eestis juba veidi üle 60 000. Nüüd on see natukene langenud ja neid võib olla pisut üle 59 000. Kui algab poegimisperiood, võib veiste arvule julgesti 10–15 protsenti juurde lisada,» rääkis Vaan.

PEETER KÜMMEL

Eesti levinuimad lihaveised on herefordid. See on sajanditevanune tõug, mida kasvatati algul Lääne-Inglismaal Herefordi krahvkonnas.

Seega võib loomade arvukus käesoleva aasta lõpul küündida 68 000 piirimaile. «Viimasel ajal on iga aasta toonud kaasa 15–17-protsendilise arvukuse tõusu,» tõdes Vaan ja lisas, et potentsiaali on rohkemakski. «Meil on veel küllalt sellist rohumaad, mida mõistlikult ei kasutata. Selle asemel et heina purustada, võiksid seal ju elada ja toimetada lihaveised. Eriti just äärealadel, kus ei ole piimakarju. Suur hulk piimakarju on meil aga nii suureks läinud, et osa lehmi ei pääse võib-olla üldse laudast välja.»

Lihaveised on peaaegu kogu aasta õues. Nii müttavadki enamikul Eesti teeäärsetel karjamaadel kirjude ja punaste piimalehmade asemel ringi lihaveised.

Hoolimata sellest, et veiste arvukus on tõusuteel, nentis Aldo Vaan, et turul on mõnda aega valitsenud mõõn. «Samas on meil ikkagi perspektiivi, sest inimeste, sealhulgas lihasööjate arv üha kasvab ning juurde tuleb maid, kuhu veiseliha eksportida.»

Eelkõige pidas Vaan silmas Aasia tiheda asustusega riike.

Eestlane sööb veiseliha enneköike vorstina

Mõned aastad tagasi eksporditi elusloomi Türki. «Sinna viidi tapapulle – neid, kes on niiöelda tapaküpseks saanud –, aga ka nuumapulle – neid, keda pärast ammlehmast võõrutamist üles kasvatama ja nuumama hakatakse,» kõneles Vaan. Praegu lähevad Eestis sündinud veised näiteks Hollandisse, Saksamaale ja Poola.

Vähem kui elusloomi eksporditakse veiseliha. «Näiteks viiakse Baltikumist Šveitsi väärt tükke,» rääkis Vaan ning täpsustas, et sinna rändab enneköike sise- ja välisfilee ning natuke tagaosast.

«Eestlane sööb veiseliha suhteliselt vähe, peamiselt läheb see vorsti sisse. Kogu toodangut ei jõuaks ta ära tarvitada,» märkis Vaan, kuid lisas, et samas tuuakse veiseliha ka Eestisse sisse.

> **Samas on meil ikkagi perspektiivi, sest inimeste, sealhulgas lihasööjate arv üha kasvab ning juurde tuleb maid, kuhu veiseliha eksportida.**
>
> ALDO VAAN, lihaveisekasvatajate seltsi juhatuse esimees

«Imporditakse odavamat liha ning kallimaid tükke püütakse eksportida. Eks see sõltu elatustasemest, aga ka sellest, et meil ei osata veiseliha korralikult valmistada – seda traditsiooni ei ole.»

Sarvedeta aberdiini-anguse tõug arenes XIX sajandi algul Põhja-Šotimaalt Aberdiini ja Anguse krahvkonnast pärit tõust. 2 × ELMO RIIG

Fotol olev šarolee pull klapib hästi tõukirjeldusega, mille järgi on need veised suurt kasvu ja valget või kollakaskreemjat värvi.

Simmentali tõug on pärit Šveitsist Simmeni orust. Need veised on suure kehaehitusega ning pea ja jalgade alaosa on enamikul valged. ERAKOGU

Hele akviteen on aretatud Lõuna-Prantsusmaal piirkonnas, mis on olnud sajandeid kuulus heledakarvaliste veisetõugude poolest. MARGUS ANSU (POSTIMEES)

Pikkade sarvedega väikest kasvu Šoti mägiveised pärinevad Šotimaa Highlandi piirkonnast. Pealiskarv on neil pikk ja aluskarv tihe. ANTS LIIGUS (PÄRNU POSTIMEES)

Nudid piemondid on pärit Itaaliast. Ehkki Itaalias kasvatatakse neid ka piimaandjana, peetakse seda lihaveisetõuks. ERAKOGU

24 tundi VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

KINO

Sakala keskuses linastub 26. jaanuaril kell 12 koguperefilm «Väikelinna detektiivid ja Valge Daami saladus». Tallinna tänav 5, Viljandi.

KONTSERT

Viljandi huvikoolis on täna kell 19 meditatiivne kontsertseanss «Laulvad kristallhelikausid». Puhaste toonidega kristallhelikausid kutsuvad meie keha kaasa laulma ning seeläbi tervenema. Oma värvi helidesse lisab päikesegong. Osavõtutasu 7 eurot. Info www.tuletee.ee või tel 513 6470. Jakobsoni tänav 47c, Viljandi.

Sakala keskuses leiab 16. jaanuaril kell 19 aset Pille Lille muusikute fondi kontsert «Meistrite akadeemia». Esinevad Pille Lill, Kristina Kriit, Kirill Boev. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses on 17. jaanuaril kell 19 muusikamuuseumi juubelikontsert «Rahvamuusikute ringreis» August Pulsti 125. sünniaastapäeva puhul. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

ÜRITUSED

Linnaraamatukogu videosaalis kohtub täna kella 17.30–19 aktiivsus- ja tähelepanuhäirega ehk hüperaktiivsete laste vanemate ja õpetajate tugirühm. Osalemine on tasuta. Seekordne teema on ATH lapse koolivalmidus ja kooli valimine, kuna märtsiks peavad lapsevanemad sellest haridusosakonnale teada andma. Rühmajuht Gerri Leht. Tallinna tänav 11/1, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses leiab 15. jaanuaril kell 17.30 aset mälumäng. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Sakala keskuses toimub 17. jaanuaril kell 18.30 klubi Ajaratas tantsuõhtu ansambliga Boomer. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses on 18. jaanuaril kell 19 maakonna seltskonnatantsijate päev. Ansambel Tremolo, pilet 4 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Päikesekillu perekeskuses saab teisipäeviti kella 17.30–18.30 osaleda rasedate joogas. Harjutused õpetavad lõdvestuma ning ennetavad ja leevendavad rasedusvaevusi. Joogas omandatud hingamisest ja harjutustest on suur abi sünnitusel. Juhendab Piia Kelner. Info telefonil 5349 2361. Posti tänav 24, Viljandi.

Kultuuriakadeemias algavad veebruarist neljanda taseme hispaania keele kursused. Tase sõltub eelnevast keeleoskusest. Huvi korral saab infot aadressil keiu.org@kultuur.edu.ee või telefonil 435 5236.

NÄITUSED

Mõisaküla muuseumis on avatud paneelnäitus «Väärtuslik Lahemaa», mis on pühendatud 2011. aastal olnud Lahemaa rahvuspargi 40 aasta juubelile. Paljude fotode ja isiklike lugude abil antakse vaatajale edasi Eesti ühe kauneima paiga võlu. Näitus jääb avatuks 31. jaanuarini. Info telefonil 435 5607. Jaan Sihveri tänav 4, Mõisaküla.

Paistu rahvamajas saab vaadata Enno Alliku maalide näitust. Näitus jääb avatuks jaanuari lõpuni. Paistu tee 14, Paistu.

Tarvastu raamatukogu näituse saalis on 7. veebruarini Enno Alliku maalide näitusmüük. Näitust saab külastada Tarvastu raamatukogu lahtioleku aegadel. Lisainfo telefonil 436 6262.

Sakala keskuses on 17. jaanuarini avatud Viljandi gümnaasiumi õpilaste omaloomingu näitus «Puhas mõte». Väljapanekut saab külastada maja lahtioleku aegadel. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi raamatukogu lugemissaalis on näitus «Juured kodumullas. Ants-Vihur Salum 4. XII 1923 – 29. XII 2012». **Kojulaenutusosakonnas** on 9. veebruarini Eesti ajaloomuuseumi rändnäitus «Meie inimesed», **lasteosakonnas** raamatunäitus «Rebase jõulud». **Linnagaleriis** on 16. jaanuarini üleval Urve Dzidzaria-Sunny maalinäitus «Aeg antud...». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuse Sinises saalis ning esimese ja teise korruse fuajees saab vaadata näitust «Eestimaa loodusfoto 2013». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kondase keskuses on 28. jaanuarini Eero Ijavoineni fotokollaažid «Halli Proua sahtliunenäod» ja 1. märtsini «Evald Okase graafiline teekond». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Jaanuarist märtsini on keskus avatud kolmapäevast laupäevani kella 10–17, pühapäeval, esmaspäeval ja teisipäeval suletud. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi muuseumis saab vaadata näitust «Rehielamused», mis avab rehemaja olemust. Näitus on avatud märtsini. Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajees on Peeter Kümmeli fotonäitus «Inimesed ajahetkes». Vabaduse plats 2, Viljandi. Tel 433 0400.

Uku keskuse teisel korrusel saab vaadata Enn Loidi fotonäitust «Sügis Viljandi vetel». Tallinna tänav 41, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemaja kohvikus saab vaadata Heldur Lassi värvilisi joonistusi «Teetähised». Ilmatari 3a, Suure-Jaani.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Feliks ja Õnneleid.

MEELELAHUTUS		MÕÕTE-RIISTA ...	PUHANG	ÜKSIK-OLEND	SELEEN	SAMMU!	KUULU-JUTT	BRITI HÄRRA / BEEBI UINU-TAMINE				PERSOON / TASKUKELL				
MAITSE-AINE						VAENE				SAMETINE / AMEERIKA KIRJANIK					URAAN / PÄRIMA	
NAISENIMI					JÕGI AASIAS / E. LASKJA (IN.+N)						MARU / JÕGI EESTIS					KÜBE
VAATA			HALB / AUTOMARK					NAISENIMI / FILIAAL-				PAJATS / EHK (VAN.)				
IMAGINAAR-ÜHIKU TÄHIS		JÕGI EUROOPAS / ... KLAS					SAKSA KIRJANIK / HWANG WOO ... (KLOONIJA)						AUTOMARK / SUU OSA			
IIRI NAEL				OTSTÜKK / TINA						ILMASTU / POOLA RAHVUSV. TÄHIS						
LOOMA VÄLJA-ÕPETAMINE									E. SUUSATA-JA (IN.+N) / LIITER							
MÖÖDUNUD-PÄEVANE						KALLIKE								EESTI RAHVA RISTSÕNAD / RISTIK		

E. M. REMARQUE'I ROMAAN		SÜÜTUSE TÕENDUS	AASTA	ÕIETOLM	PÜSTOLI-MARK	AMEERIKA STANDARDI-ÜHENDUS	RIIDESORT	ROHKE-ARVULISUS
UUENDAMA								
ALUMII-NIUM			E. TÕSTJA / TINDIKALA (MURDES)					
INGLISE KULDRAHA					KOOSNEB NUMBRITEST / LÖÖKPILL			
NURI-SÜNNITUS						LUTEET-SIUM / SELJA PEAL		

Hooajatoetaja: A.Le Coq
PILETILEVI Maaleht Meedius Sakala ERR Haridus- ja Teadusministeerium ecoprint Postimees Eesti Ekspress Hispaania Maja

2014. a ESIMENE 1leht Tasuta nädalaleht ILMUB 20. JAANUARIL

1lehega jõuab Sinu sõnum ligi 9000 viljandlase postkasti!

1leht saadaval ka Karksi-Nuias, Abjas, Suure-Jaanis, Võhmas, Ramsis ja Viiratsis.

loe ja kuuluta ...

Reklaami ja kuulutuste tellimine 16. jaanuarini

Reklaamitoimetaja
merlin.muts@ajaleht.ee
Merlin Muts, 433 0063

Reklaami müük
Astra Saul, 433 0061
Airi Janke, 433 0060
Raimo Saar, 433 0069

Kuulutused
kuulutused.sakala@ajaleht.ee, 433 0062

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

5. Eesti spordiseltsi Kalev 23. kiirmaleturniiri «Meenutades Paul Kerest» võitis lätlane Igor Kovalenko, kes kogus üheksa vooruga 7 punkti. 6,5 punktiga oli teine Igor Khenkin Saksamaalt ning kolmas 6 punkti teeninud Jaan Ehlvest. 5 punktiga lõpetanud viljandlane Meelis Kanep sai viienda koha.

TULEMUSI

MAADLUS. Viljandlased Tristan Aleksandrov, Kevin Ervald ja Sten Orav saavutasid Põlva spordikooli auhinnaturniiril omas võistlusklassis esikoha.

KÄSIPALL. Laupäeval Viljandi spordihoones peetud Tere miniliiga teisel etapil olid võõrustajad võidukad 2005. aastal sündinud poiste turniiril. Kahes vanemas vanusegrupis lõpetasid viljandlased teise kohaga.

JALGPALL. Viljandi Tuleviku esindusmeeskond tegi pühapäeval Tallinnas jalgpallihalli turniiri avavoorus 1:1 viigi Rakvere JK Tarvasega. Viljandlaste värava lõi 68. minutil Rasmus Luhakooder.

SAALIHOKI. Meeskond Viljandi Metall teenis Eesti meistrivõistluste teises liigas võidulisa, kui alistas pühapäeval Tartus 10:5 võistkonna Vana Hea Puur.

VÕRKPALL. Reedel alistas Vana Hea Pärsti Viljandimaa meeste meistrivõistlustel 3:0 Sanoki.

KORVPALL. Nädalavahetuse kahel päeval maakonna meistrivõistlustel peetud kaheksa kohtumist lõppesid järgmiselt: Anttila ja Pärsti – 74:51, AP Mets ja Nuia Pop Café – 107:49, Mõisaküla ja Paistu – 75:33, Hansa Ilutulestikud ja BC Männimäe Külalistemaja – 72:62, Paistu ja Kärstna – 52:35, BC Männimäe Külalistemaja ja Nuia Pop Café – 85:56, Mõisaküla ja Kolga-Jaani – 67:65, Anttila ja Tõrva Loits – 73:57.

JUUDO. Keron Vidder ja Kenner Saar saavutasid Elvas peetud rahvusvahelisel mõõduvõtul oma võistluskaalus kolmanda koha.

TULEKUL

VÕRKPALL. Neljapäeval kell 18 on Sürgavere spordihoones Sürgavere sariturniiri naiskondade mänguvoor.

LAUATENNIS. Reedel kell 9 peetakse Viljandi spordihoones maakonna koolide karikavõistlusi.

SPORDIVETERANID. Viljandi spordiveteranide koondis ootab kõiki oma liikmeid 18. jaanuaril kell 16 spordihoone kohvikusse üldkoosolekule.

BOWLING. Viljandi Bowlingu klubi ootab kolme- kuni viieliikmelisi võistkondi registreeruma veebruaris algavale Viljandimaa firmaliiga kevadetapile. Oma osavõtusoovist saab teada anda e-posti aadressil viljandi.bowling@gmail.com.

KÄSIPALL

Kristo Voika eputas Soome meistriliigas kuldsete pükstega

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Laupäeval käsipalli maailmameistrivõistluste kvalifikatsiooniturniiri lõpetanud Eesti koondise üks kolmest viljandlasest liikmest Kristo Voika nentis, et turniiril oli tunda meeskonna vähest kokkumängu.

Viljandi HC kasvandik Kristo Voika (esiplaanil) on üks Eesti käsipallikoondise vajalikumaid mängumehi, eeskätt kaitseliinis.

LIIS TREIMANN (POSTIMEES)

Ehkki iga kohtumisega üldine pilt paranes, leidsid eestlased tema sõnul hea rütmi alles viimases, laupäeval Põlvas asetleidnud mängus, kus nad alistasid Läti.

Viljandi HC kasvandik, praegu esimest hooaega Soome meisterklubis Riihimäe Cocks mängiv Kristo Voika viskas eestlaste 32:30 võiduga lõppenud vastasseisus neli väravat ning rassis tublisti kaitseliinis. Peale tema kuulusid Viljandi klubist koondisesse Sten Maasalu ja Taavi Tibar, ent nende panus valiktsüklis jäi episoodiliseks.

Nagu Voika tunnistas, ei läinud tal valiktsükli teine ring kuigi hästi. «Aasta esimese kahe, Portugaliga peetud kohtumise ajal olin tõbine ning see jättis oma jälje,» lausus ta. «Kaks viimast mängu, Bosnia ja Hertsegoviina ning Läti vastu olid juba paremad nii mulle endale kui kogu meeskonnale. Õnneks usaldas peatreener mulle korralikult mänguaega ja loodetavasti suutsin usaldust õigustada.»

Eile asutas Voika taas üle lahe praeguse koduklubi juurde sõitma.

Riihimäe Cocks, kes tänavu Soome karikavõistlustel põrus, on teinud klubi ajalugu eurosarjas, jõudes teise ringi. Samuti on meeskond seni edukas olnud Balti liigas ja hoiab koduses meistrisarjas liidripositsiooni.

Voika on Soome meistermeeskonnas endale põhikoosseisu mängija seisuse välja teeninud ega kahetse suvel langetatud otsust.

«Olen saanud kõvasti mängida ja areneda. Mind on Riihimäel hästi vastu võetud ning klubi juhid on juba teinud juttu lepingu pikendamisest neljaks hooajaks,» kõneles ta.

Sedavõrd pika kokkuleppega Voika end siiski siduda ei soovi. «Praegu on mul üks pluss üks leping ehk siis kevadel saan otsustada, mida edasi teha.»

Hooaja esimesel poolel on Voika pidanud pikalt asendama teist Viljandimaa meest Kristo Järvet, kes vigastuse tõttu pole kuigi palju mängida saanud. «Parem sisemine ei ole päris minu positsioon ja paremakäelisena on mul seal suhteliselt keeruline olnud. Aga hakkama olen saanud ning päris hulga aega kandsin väljakul ka kuldseid pükse.»

Soome käsipalliliigas nimelt on tava, et iga meeskonna suurim väravakütt paneb jalga kuldsed spordipüksid.

«Eks see üks eputamise asi ole,» leidis Voika ning lisas, et praegu ta enam Cocksi resultatiivseim mees ei ole.

Riihimäe Cocks on Voika sõnul amatöörvõistkond, mille võõrleegionärid teevad argipäevadel treeningute kõrvalt ka viis tundi tööd. Tulevikus loodab Eesti koondislane leida mõne Euroopa tugevama liiga klubi, et mekkida ka täisprofessionaalse sportlase elu. «Viimased koondise kohtumised läksid päris kenasti. Sellel taustal on hea mängumeeste turul ringi kiigata,» lausus ta.

Noortekoondises rassis kaks Viljandi poissi

Eesti alla 18-aastaste käsipallikoondis, kuhu kuulus ka kaks Viljandi spordikooli õpilast Karl Toom ja Karl Roosna, pidas nädalalõpul Serbias Euroopa U-18 vanuseklassi meistrivõistluste valikmänge.

Eestiga samas alagrupis olid Serbia, Montenegro ja Slovakkia. Edasi finaalturniirile pääses neist täiseduga lõpetanud Serbia.

Eesti teenis kolmest kohtumisest ühe võidu, alistades pühapäeval 22:20 Slovakkia. Karl Toom viskas selles Eesti resultatiivseima mängijana viis väravat, Karl Roosna kontole jäi neli tabamust.

Eesti 19:24 allajäämisega lõppenud mängus Serbiaga said mõlemad Viljandi noormehed kirja kaks väravat ning Eesti 33:35 kaotusega lõppenud mängus Montenegroga viskas Karl Roosna Eesti resultatiivseimana kaheksa ja Karl Toom neli väravat. (Sakala)

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Evi Eiche,
Tea Raidsalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Külgendus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Raimo Saar 433 0069
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9—17, lõuna kella 13—13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8633

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel sündisid Viljandis üks tüdruk ja kaks poissi ning laupäeval ja pühapäeval ei tulnud ilmale ühtegi last.

135 AASTA EEST

Sakala, 6. I 1879

Wõeralt maalt. – Saksamaalt. Saksamaa Kroonprintsil on 27. Detsembril õnnetus juhtunud. Tõllas ühest lustisõidust koju tulles, ei jäänud hobused mitte pallei ees seisma, waid hakkasiwad hullama, kus juures Kroonprints ja tema adjutant wankrist wälja saiwad wirutatud, aga ilma et muidu mingisugust haiget oleksiwad saanud. – Inglismaalt. Shotimaal on nii käre külm tänawu, et linde metsades sadade kaupa ära sureb. Peale selle on seal nii palju lund, et mõnes kohas kõik tallitus seisab.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. **Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee**. Kuulutuse tellimine internetis **http://kuulutus.ajaleht.ee**

Tootsi Turvas ostab:
kasvavat ja tee äärde virnastatud võsa
Tel 5646 1882
jaak.raid@tootsiturvas.ee
Tel 526 9639
kaimo.kivikas@tootsiturvas.ee

HEA METSAOMANIK!
OSTAME
KUUSEPALKE
PÄRNU SADAMAS ja
KUNDA SADAMAS.
Diameeter alates 12 cm.
Lauri Uibopuu,
tel 503 2050
lauri@artiston.ee
ARTISTON

Renlog
Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,
www.renlog.ee

KINNISVARA

Müüa 2-toal keskk korter Abja-Paluojal, II korrus. Tel 433 3077.

Müüa kolmetoaline saunaga korter Männimäel. Hind 32 999 eurot. Lisainfo telefonil 5555 4170.

Müüa renoveeritud rehielamu Suure-Jaani vallas Jäleveres. Tel 5645 8425.

Ostan maad, metsa. Tel 511 1666.

Ostan talumaja või talukoha Viljandi ligidal. Hooned võivad olla lagunenud. Tel 5351 7414.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Soovin üürida 1-toal ahik ja pesemisvõimalusega korteri omanikult. Tel 5594 8295.

Soovin üürida 2-toalise korteri Viljandis. Tel 5625 2406.

Soovin üürida äripinna suurusega umbes 25–50 m² Männimäel. Tel 5637 3721 või liisu777@hotmail.com.

Üürile anda 1-toal möbl korter Reinu teel omanikult. Tel 5463 3823.

SÕIDUKID

Ostame 1990 – 2008 a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

TEENUSED

Metallkonstruktsioonide ja seadmete valmistamine. Tel 5556 6995, 435 4091.

NETSAR
Ehitus ja remont.
www.netsar.ee, tel 515 9502.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, h 1,09 €/min.

Ohtlike ja probleemsete puude lõikus. Tel 5302 3518.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

OÜ Merilux Ehitus teeb katusekattetöid, fassaadi soojustustöid. Tel 5347 0972.

Septikud ja reoveemahutid tootjalt ning paigaldustööd.
www.reovesi.ee, tel 5306 5322.

Meile meeldib su särts ja sära, meeldib, et naerda sa oskad.
Mare Lemming
Õnnitleme juubelisünnipäeval ja soovime tugevat tervist!
Kuhjavere külaselts

Viin tasuta ära külmkapi, pesumasina ja elektripliidi. Tel 525 8050.

Üldehitustööd (sees ja väljas). Tel 5665 0429.

Üldehitustööd vundamendist lõppviimistluseni, ka metallkonstruktsioonil. Tel 5556 6995, 435 4091.

TÖÖ

Valge VN OÜ Saarepeedil võtab tööle valvuri-katlakütja, töö öösiti ja nädalavahetustel. CV saata info@valgevn.ee või tulla kohale. Lisainfo tel 435 1387 E–R kl 8–17.

DAMMIX
Otsib oma meeskonda kogemustega
HARVESTERI- ja FORVARDERI-OPERAATORIT
INFO
anne@dammix.ee tel 5623 1076
enno@dammix.ee tel 5629 4003

Võtame tööle lüpsja Abja lähedale tallu. Tel 5665 8324.

FELLIN
Otsime oma perre täistööajaga
nõudepesijat-köögitöölist
Pakume tasuta lõunat ja tööle vastavat palka
CV saata **info@kohvikfellin.ee**
Tel **435 9795**

Securitas Eesti AS pakub tööd patrullekipaaži turvatöötajale. Vestlusele registreerumine tel 433 7795, 503 4787.

17. jaanuaril kl 11–13 toimub Viljandi Bonifatiuse Gildi Majas (Väike-Turu 8)
Eesti-Soome jalatsivabriku naturaalnahast talvejalatsite müük
Talvesaapad lambavillavoodriga
Parimad hinnad!

AS Mivar-Viva pakub tööd liinimehaanikule, tootmisosakonna transporditöölisele ja noormeestele vaakumpakkijana. Töö graafiku alusel kahes vahetuses. Tule kohapeale aadressil Lossi tn 41, Viljandi. Info tel 433 3748, 433 4296.

Kivisalu Capital OÜ pakub tööd farmitöötajale Abja vallas. Palk Eesti keskmine. CV saata kivisalucapital@gmail.com.

KOOLITUS

Inglise keele individuaaltunnid. Tel 5917 2120.

PÕLLUNDUS

Mehaaniliste diiselpumpade remont. Samas ostan traktori T-40am. Tel 5333 3315.

Ostan kuumpeamootoreid (maamootor). Info tel 5340 5770.

Võtan rendile ja ostan põllumaad. Tel 515 7741.

METSAMATERJAL

Müüa kuivad kütteklotsid 40 l 1,50 €. Tel 515 5582.

Ostan palke ja paberipuid. Metsa ülestöötamine ja vedu. Tel 502 8557.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad küttepuud. Tel 507 7342.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuud pikkusega 2 meetrit, koos veoga. Tel 509 6140.

60+ terviseraamat "Südameasi" müügil raamatupoodides ja supermarketites ning Sakala toimetuses

Hind toimetuses **10 eurot**

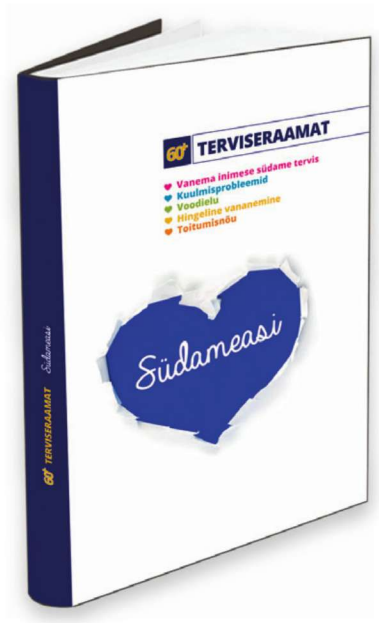

Ajakirjas 60+ ilmunud terviselood said südamliku vastuvõtu osaliseks. Neile, kel aastaid üle 60, pole just palju sihitatud tähelepanu pööratud. 60+ terviseraamat „Südameasi" täidab seda lünka.

Peamised lood selles väljaandes on südamega seotud – kõneleme kõrgest vererõhust, mis südant kui organit mõjutab, räägime infarktist ja muudest südamehaigustest, aga mõtiskleme ka teemadel, mis vanemaealiste südame valutama paneb – kodukuludest ja üksindusest, aga ka voodielust, mis kuuekümneselt sugugi tähtsusetu ei ole. Tähelepanu all on ka peavalu ja kuulmisega seotud probleemid.

Raamatust leiab tunnustatud arstide, näiteks dr Tiina Uuetoa, dr Toomas Sullingu, dr Jüri Voitki, dr Mark Braschinsky, dr Marek Metsmaa, dr Olev Poolametsa ja dr Kristjan Pommi nõuandeid ja kommentaare.

Lihtsas ja arusaadavas keeles räägitakse tõbedest ja antakse hüva nõu, kuidas neid ennetada või siis nendega hakkama saada. Spetsiaalselt selle raamatu tarvis kirjutatud patsiendilood jutustavad, kuidas ja mille abil tõbede ning terviseprobleemidega on toime tuldud.

Hea kingiidee!

60+ terviseraamat Südameasi, 112 lk, kõva köide. Koostajad ja toimetajad: Eve Rohtla, Signe Siim. Tel 433 0040, www.60pluss.ee

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa küttepuid ja lehtpuuklotse võrgus. Kiire teenindus. Tel 5782 7770.

Pakitud kütteklotsid ja kaminapuud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Soodsalt puit- ja turbabrikett, kuivad kütteklotsid (lahtised ja pakitud). Vedu. Tel 506 8501, 520 2190.

Toores lepp 24 €, kask 29 €, kuiv lepp 35 €. Tel 5650 0514.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

OST

JUMZ kopp. Tel 5684 5586.

Ostan vanu fotosid, postkaarte, raamatuid, märke, medaleid, paberrahasid, münte, mööblit, maale, nõusid, kullast kellarihma, muusikariistu, dokumente, kellasid jne. Tel 5829 9810.

PROMETS OÜ ostab metsa ja maad. Tel 5591 9930.

TEATED

Keskkonnaamet teatab Välgita kruusakarjääri maavara kaevandamisloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande valmimisest, KMH aruande avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest. Taotletav Välgita kruusakarjäär asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Välgita külas paiknevas kohaliku tähtsusega Välgita kruusamaardlas. Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 26,05 ha ja selle teenindusmaa pindala on 28,01 ha. Kaevandajaks on maanteeamet. Maavara soovitakse kasutatada ehituses ja teedeehituses. Kavandatava tegevuse otsustaja (loa andja) ning KMH järelevalvaja on keskkonnaamet (Paala tee 4, Viljandi 71014; Roheline 64, Pärnu 80010; esindajad Kaja Pärtli, tel 435 5621, kaija.partli@keskkonnaamet.ee ja Toomas Kalda, tel 447 7383, toomas.kalda@keskkonnaamet.ee), arendajaks maanteeamet (Pärnu mnt 463a, 10916 Tallinn; esindajad Silja Jaska, tel 5348 4146, silja.jaska@mnt.ee; Allan Allik, tel 505 1792, allan.allik@mnt.ee) ja KMH läbiviijaks Agenda Keskkonnabüroo OÜ (Lõõtsa 2A, 11415 Tallinn; juhtekspert Jan Johanson, tel 5463 0936, info@keskkonnabyroo.ee). KMH aruande eelnõuga saab tööpäeviti tutvuda keskkonnaameti Viljandi ja Pärnu kontorites ja keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee. KMH aruande kohta saab keskkonnaametile esitada kirjalikke ettepanekuid ajavahemikus 13. jaanuar kuni 30. jaanuar 2014. KMH aruande avalik arutelu toimub 30. jaanuaril 2014 kell 15 Saarepeedi rahvamajas.

Vabastav hingamine pühapäeval, 19. jaan kella 11–17 Inkeri majas. Kaasa võta matt, tekk, padi, näksimist. Riietu soojalt ja mugavalt. Info tel 511 4158, 5656 3756.

KAOTATUD

Kaotatud mobiiltelefon Nokia. Tel 525 5262.

Kaotatud rahakott dokumentidega. Leidjal palun helistada tel 5564 0269. Runno Laud.

Koer Olustveres. Pikakarvaline kollakaspruun väikest kasvu krants, reageerib nimele Ben-Bennu. Tel 5645 8478.

TÄNUAVALDUS

Täname kõiki sugulasi, sõpru ja naabreid, kes olid toeks meie leinas. Aino Villemi lapsed ja vend peredega

Mälestame kallist tädi
ELIISABETH KAUBERIT
13. I 1914 – 28. IV 1980
100. sünniaastapäeval
ja tädimeest
BERNHARD-RUDOLF KAUBERIT
90. sünniaastapäeval.
Elve ja Esko koos laste ja lastelastega

Lahkus kallis vend
AIVAR SCHWALBE
17. VI 1962 – 12. I 2014
Leinab õde perega.
Lahkunu tuhastatakse.

Vaikus ja rahu on sinuga, mälestused meiega.

Mälestame head ja sõbralikku töökaaslast
ENN KIKAST
Siiras kaastunne Üllele abikaasa kaotuse puhul.
Viljandi EKE Projekt

Mälestame head sõpra ja suvilanaabrit
INDREK SUKKA
Avaldame kaastunnet omastele.
Kalju ja Martti pere

Südamlik kaastunne Sulevile, Rasmusele ja Sandrile kalli abikaasa ja ema
SILVI ALLESE
kaotuse puhul.
Merike lastega

Lähedased,
kes lahkuvad meie hulgast,
jäävad meid saatma
kaitseinglitena meie eludes.
Sa jääd alatiseks meie kõrvale...
Mälestame 100. sünniaastapäeval unustamatut väga kallist ema, vanaema ja vanavanaema
AUGUSTE-LONDINE ARU
(sünd KÄÄRT)
14. I 1914 – 17. XII 2013
Omaksed

Pika raske haiguse järel lahkus
INDREK SUKK
12. VIII 1940 – 8. I 2014
Südamlik kaastunne omastele.
Sügavas leinas vend Ants perega

Südamlik kaastunne Rihole ema
EDDA HINDI
kaotuse puhul.
Rõika talu ja Ene

Südamlik kaastunne Riho ja Ruthi peredele ema, vanaema ja ämma
EDDA HINDI
kaotuse puhul.
Tädi Ly ja Aldo

Mälestame
AARE KINKU
Endised naabrid perekond Toom

Siiras kaastunne Mallele, Helenale ja kogu perekonnale
MAIMU RÄÄSTASE
kaotuse puhul.
Sõbrad Sirje, Ülla, Annely, Maret, Annela ja Liia

Südamlik kaastunne Aunele kalli ema
SELMA ELLERI
kaotuse puhul.
Viljandi Kesklinna kool

Süütame küünla mälestades kallist isa ja vanaisa
JAAN MÄGI
14. I 1919 – 29. VIII 1974
95. sünniaastapäeval.
Lapsed ja lapselapsed peredega

Sakala

Terve Viljandimaa laeb!

Sul on kodus midagi, mida sa enam ei kasuta - aga ära visata ka ei raatsi ...

ÄRA MURETSE!

Ajalehtedes Sakala, Järva Teataja, Virumaa Teataja, Pärnu Postimees ja Valgamaalane ilmub

IGAL LAUPÄEVAL RUBRIIK «KASUTATUD ASJAD»,

kus kasutatud asjade müügikuulutuse tähemärgi hind on vaid **1 sent ja pildi lisamine TASUTA!**

Kuulutusi võetakse vastu E–R 9–17 Sakala toimetuses Tartu tänav 8 I korrusel või e-posti aadressil kuulutused.sakala@ajaleht.ee. Info telefonil 433 0062.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

Tel 5611 1900

OÜ MATSI KATUS

Katuste ning vihmavee-süsteemide paigaldus. Liiteplekkide ja katuse-luukide valmistamine. Üldehitustööd.

Info telefonil 5691 8534.

RAKVERE TEATER

8 Robert Thomas ARMASTAVAT NAIST

E, 3. veebr kell 19 **Ugala Teatris**

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

HANSA LIINID

Rahvas ratastel - People on wheels

Väljas külmetab ja sajab lund, aga

hinnasula tuleb alates 19. jaanuarist!

BUSSID VILJANDIST TALLINNASSE

		täispilet/sooduspilet	vana hind
05.50	E–L	9,00 / 7,00	9,50 / 8,50
07.55	E–R	8,00 / 7,00	8,00 / 7,50
07.55	L, P	8,00 / 6,00	8,00 / 7,50
13.10	IGA PÄEV	8,00 / 6,00	9,50 / 8,50
15.50	R	9,00 / 7,00	9,50 / 8,50
16.45	IGA PÄEV	8,00 / 6,00	9,50 / 8,50
17.20	P	8,00 / 6,00	10,0 / 9,00
18.30	P	9,50 / 8,50	9,50 / 8,50

Soodushind kehtib **NOORTELE** alla 30 ja **EAKATELE** üle 60 aasta.

KÜSI HINDA KA TALLINN–VILJANDI VÄLJUMISTELE.
OSTA PILET BUSSIJAAMA KASSAST VÕI INTERNETIST.
MEIE BUSSIDES ON ISTEKOHAD KÕIGILE!

Info tel 433 4311, 433 3680

www.hansaliinid.ee www.tpilet.ee www.peatus.ee

Metsä Forest Eesti AS

ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja võsaraiejäätmeid

Tel 509 0200, 511 8671
e-post eesti@metsagroup.com

Metsä

SUNOREK AKNAKATTED

Aastaalguse allahindlus

Iga nädal uued sooduspakkumised, kiirematele aknakatete tellijatele kingitus!

Kõik laotekstiilidest rooma- ja paneelkardinad
-20%
Pakkumine kehtib 06.01-12.01

Kõik voldikkardinad
-20%
Pakkumine kehtib 13.01-19.01

Kõik rulood
-20%
Pakkumine kehtib 20.01-26.01

Kõik alumiiniumribakardinad
-20%
Pakkumine kehtib 27.01-02.02

Jälgi kampaaniainfot
meie kodulehel www.sunorek.ee
ja Facebookis www.facebook.com/Sunorek

Liivalaia salong
Liivalaia 40, Tallinn
Tel 660 7004

Mustamäe salong
Sõpruse pst 170, Tallinn
Tel 658 7893

Tartu salong
Sõbra 54 (Turu Ärimaja)
Tel 7 340 096

Pärnu salong
Pikk 11
Tel 44 30 884

Viljandi salong
Leola 53 (Home Gallery)
Tel 434 2033

Rakvere salong
Rakvere vald
Tõrremäe (Põhjakeskus)
Tel 32 60 558

Kuressaare salong
Tallinna 30
Tel 45 33 306

Jõhvi salong
Keskväljak 6
(Jõhvi Kaubakeskus)
Tel 33 52 015